CONSTANTIN, IOAN ȘI ANTON BACALBAȘA

„Pardon!”

Revistă umoristică în trei acte și un tablou

BUCURESCI
TIPOGRAFIA «DREPTATEA», STRADA SĂRINDAR, 10.
1899.

ACTUL I

PERSONAGIILE

Bursuc, senator
Forfecaru, reporter de ziar
Uu chelner
Un agent de poliție
Bibăneanu
O doamnă
D-rul Pescatore
Hidrologescu
Un Comisionar
Un spectator
1-a falită
2-lea falit
3-lea „
4-lea „
5-lea „
Repaosul Duminical
Un sergent de oraș
1=a Pălărie
2-a „
3-a „
Un căpitan de vapor
1-ul senator eșit la sorț
2-lea „ „
3-lea „ „

1-ul Doctor
2-lea „
Influența
Antipirina
Salipirina
Un elev de liceŭ
2-lea elev de liceŭ
3-lea „ „
Un domn din sală
O doamnă din sală
Un bragagiŭ Turc
3-lea „ „
Un agent de poliție
Un țăran Clubmen
2-lea „ „
Frișca 1-a Mască
Lolo a 2-a „
1-ul Domn
2-lea Domn.
Acetilena
1-ul antialcoolist
2-lea „
3-lea „

ACTUL I

SCENA I

(Scena reprezintă o sală de birt, mese învelite cu feţe albe; clienţi pe icĭ, pe colo).

(Intră Bursuc schiopătînd, plin de noroiŭ şi sprijinit de Forfecaru).

Bursuc. Vaĭ de mine! Uffĭ!,.. Cum 'ţĭ spuneam, daŭ să trec Calea Victorieĭ în faţa Teatruluĭ, cînd ce să vezĭ? un biciclist vinea ca fulgerul şi ha, ha, ha, să oalce o birjă; birjarul se fereşte şi cîrmeşte spre mine, eŭ de colo: pardon! bagă de seamă! dar oiştea mă ia în primire, mă împinge şi cad pe spate.

Intind mîĭnele să mă sprijin şi apuc ceva: era rochia uneĭ dame care cade bîldîbîc, peste mine, pardon. Deschid ochiĭ şi văz realitatea îngrozitoare: sub mine un băltac de noroiŭ şi d'asupra mea o damă bătrînă. In sfîrşit... viĭ d-ta, îmĭ daĭ mîna. mă ridic şi... poftim! (Se uĭtă la noroiul de pe haĭne)

Forfecaru. Înţeleg, înţeleg, nu sînteţĭ obicĭnuit cu pavagiul de lemn.

Bursuc. Pavagiu de lemn!... Dacă'ĭ umbla mult pe ĭel rămîĭ şi cu picĭoarele de lemn. De, ĭeŭ ca ăla strein...

Un agent (sărind de la o masă şi apucînd pe Bursuc de guler). Dacă eştĭ strein în numele Constituţieĭ (îĭ arată un baston) urmează-mă.

Bursuc. (Inmărmurit). Ce ţĭ-e, omule?...

Forfecaru. Eştĭ nebun!... Ce te-a găsit?...

Un agent. Sînt agent al serviciuluĭ de siguranţă!...

Bursuc. (Incheindu-se la palton, aparte). atuncĭ să ne păzim pozunarele... pardon.

Un agent. Şi avem ordin să arestăm pe toţĭ streinii suspecţĭ.

Bursuc. Bine, bre omule, dar eŭ sînt Romîn.

Un agent. Mofturĭ!... Te-am auzit cînd aĭ spus că eştĭ străin.

Forfecaru. Adică nu ĭe din Bucureştĭ!

Un agent. Da de unde vine?

Bursuc. Viŭ cu trenul de la Caracal...

Un agent. Tocmaĭ!... Judeţul cu răscoalele! D-ta ĭeştĭ soţialistru!

Bursuc. Ce soţialist, măĭ omule!... Am fost numaĭ în alianţă la alegerĭ. Eŭ sînt Tasache Bursuc senator guvernamental.,. pardon.

Un agent. (Zmerit). D-voastră d. Bursuc?... Mă scuzaţĭ!... Vă rog să mă ĭertaţ?!... Dacă sînteţĭ senator guvernamental, să avem pardon. (Salută şi ese).

Bursuc, Cĭudat oraş! Ca Romîn poţĭ fi expulzat orĭ cînd şi numaĭ ca guvernamental, pardon, poţi să rămîĭ!...

Dar, apropos, domnule, să'ţĭ mulţumesc. (Intinde mîna lui Forfecaru). Dacă nu veneaĭ d-ta să mă ridicĭ repede ĭera cît p'aci să mă calce trăsurile.

Forfecaru. Oh! nu'ĭ nimic!... Un serviciu fără nicĭ o importanţă, d-le Bursuc... Ah! care va să zică sînteţĭ d. Bursuc ales alaltăerĭ senator în Pumneştĭ?...

Bursuc. Tocmaĭ.

Forfecaru. Cu toate astea, vă ştiam disident.

Bursuc. Adică iepure de două hotare... Am căzut şi eŭ la tratative cu prefectul.

Forfecaru. Şi la Pumneştĭ se fac tratative?...

Bursuc. Ba încă cum!... Ursul maĭ joacă şi de nevoe.

Forfecarul. Inţeleg!... Presiunile, ameninţările!...

Bursuc. Adică îţĭ aplică proverbu ăluia... zĭĭ pe nume : „Pe cine nu 'l convingĭ, scoate-l la covrigĭ!...“

Forfecaru. Iar disidenţiĭ ce zic?

Bursuc. Disidenţiĭ...pardon...Păĭ disidenţiĭ nu aŭ vreme să vorbească fiind-că trebue să doarmă.

Dar s'o lăsăm foculuĭ de politică. Eŭ aş vrea să petrec, să cunosc Capitala, să profit, înţelegĭ d-ta, că nevasta e acasă.

Forfecaru. Dacă voiţĭ vă pot servi eŭ de cicerone. In calitatea mea de reporter la ziarul Tîrbaca, am li-

beră intrare pretutindenĭ, vă pot arăta tot ce este maĭ interesant, oameniĭ şi femeile zileĭ, distracţiile, curiozităţile...

Bursuc. Panorama...

Forfecaru, Tot, tot, tot. Şi pentru a începe, să ne instalăm aci, fiind-că în birtul acesta defilează o parte a Bucureştilor originalĭ.

Bursuc. Fă din mine ce vreĭ, iubitule. (Iaŭ loc la o masă).

SCENA II

(Ceĭ de sus, Bibăneanu şi o doamnă).

Bibăneanu, (arătînd o masă). Să stăm aci, ma chère.

Doamna, (privindu-l galeş). Unde vreĭ tu, chèri

Bibăneanu, (întinzînd mîna). Apropos, ma chère... portmoneul... aĭ uitat.

Doamna. Lasă chèri, că plătesc eŭ.

Bibăneanu. Jamais de la vie! N'aş primi nicĭ odată! Tu comprends, în faţa lumeĭ!

(Ia portmoneul pe care 'l trece d-na)

Bursuc. Chelner! Un peşte!... pardon!

Bibăneanu. Aĭ!... Ce-a zis?...

Bursuc, (luĭ Forfecaru). Cine e familia de alăturĭ?

Forfecaru. Familia fin-de-siecle.

Bursuc. Cum îĭ zişeşĭ?

Forfecaru. Familia fin-de-siecle a căreĭa condiţiune esenţială este ca bărbatul să fie sărac şĭ tînăr, iar femeea bogată şi...

Bursuc. Bătrînă, pardon!... zi de!

Forfecaru. Pardon, în Bucureştĭ nu maĭ sînt femeĭ bătrîne.

Bibăneanu, (doamneĭ). Credemă, ma chère, că *înnot* în toate fericirile,

Doamna. Ah! chèri, cînd lipseştĭ de lîngă mine numaĭ o oră, te caut *peşte* tot locul. Mĭ-aduc aminte cînd aĭ plecat la Buda-*peşte*...

Bibăneanu. Dar eŭ! La Buda nu eram de loc în apele mele.

Forfecaru. Se vede că domnuluĭ nu'ĭ place apa de Buda.

Bibăneanu. *Tiens,* amicul Forfecearu!...Apropos, am nuvele de acasă. Alaltăeri am fost în judeţul tău.

Forfecarul, In care plasă?

Bibăneanu. (Schimbînd vorba) Chelner!

Chelnărul. Domnul poftește vin?

Bibăneanu. Nu trebue. Am apă.... ăsta le elementul meŭ.

SCENA III

(Doctorul Pescatore, are o mulţime de peşti atîrnaţi pe corp.)

Çuplete pe aria „Au bal du commandant“

In bălţi în Dobrogea e-o comoară
Pescărie infinită,
Cînd o văd mintea mi se'nfioară,
Imi simt inima răpită.
Ah! ce mai cegi şi ce şalâi,
Ce caracudă ce baboi,
Ah! ce mai ştiucă
Dorul m'apucă.

Ah! ce mai icre de morun
Aşi sta o viaţă să le—adun,
In plas'aşi sta un veac.
Zău, nu sînt fleac!

Pescăria'i o artă subtilă,
Meserie lucrativă,
Cînd ai undiţa fină, abilă
Şi nu ai sufletu'n potrivă.
Ah! ce mai cegi, ce somi, ce lii,
Ce mai balene, ce delfini,
Ce caracudă,
Gura'mi se udă.

Ah! ce mai icre mici de crap,
Aşi da o viaţă să le pap.
Vivat undiţa mea,
Halal de ea!

Da doamnelor şi domnilor eŭ sînt celebrul Dr. Pescatore care am mers cu studiul pescăriei pînă în fundul lucrurilor...

Forfecaru. Şi al lucurilor !

D-rul Pescatore. Am ajuns la un aşa grad de experienţă în cît, de departe, dacă văd un peşte îl şi ouposc.

Bibăneanu. (Işi ascunde faţa după ziar) Him ! Hîm !

Bursuc. Daţimi voie !

D-rul Pescatore. Vă rog !...

Bursuc. Aţi putea să'mi spuneţi şi mie cam ce reforme aţi făcut în pescărie ?...

D-rul Pescatore. Numai de cît.

Intîia reformă : am înmulţit peştii în aşa grad în cît acuma îi puteţi găsi în orî-ce birt.

Bibăneanu. (De după gazetă) Him ! Hîm !...

D-rul Pescatore. A doua reformă : Am luat măsuri ca pescarii să fie înlocuiţi cu pescăriţe.

Forfecarul. De ce ?...

D-rul Pescatore. Fiind-că din cea mai înapoiată antichitate este ştiut că peştii sînt atraşi de femei.

Bibăneanu. (Bate în masă) Chelner ! Ţal că plec ! (Se scoală şi ieşe cu d-na.)

D-rul Pescatore. Şi acuma o să'mi daţi voe să mă retrag. *(Iese)*

SCENA IV

(Hidrologescu intră cu un mare burghiu într'o mînă şi cu o sondă în alta.)

Hidrologescu. (Intră repede), Apă ! Apă !

Toţi. (Sculindu-se) Ce ieste ? Ce ieste ?

Hidrologescu. (Alergînd pe scenă) Evrika !...Apa !...Apa !... Apa !...

Toţi. (Care cu pahare, care cu sticle alergînd după dînsul Poftim !... Ce aveţi ?.

Hidrologescu. (Respingînd apa) Fugiţi !... Inapoi cu apa voastră :

Forfecaru. Mi se pare că e turbat ! Fuge de apă !

Hidrologescu. Asta nu e apă, asta e otravă! Apă, adevărată apă este numaĭ cea descoperită de mine!

Forfecaru. Da unde 'ţie apa, omule?

Hidrologescu. Unde? (Punînd degetul pe frunte) Aicĭ!

Bursuc. Am înţeles!... Are apă la cap!

Hidrologescu. Studiile mele relevează în punctul acesta apa potabilă, apa fără microbĭ, apa ideală. (Pune burghiul în pămînt şi începe să sfredelească).

Chelnerul. (Alergînd) Vă rog, domnule, nu ne găuriţĭ scîndurile.

Hidrologescu. La o parte, am zis! Aicĭ de desupt e apă!...

Chelnerul. Domnule, mă rog, aicĭ de desubt e o prăvălie.

Hidrologescu. Aicĭ de desubt sînt napele subterane ale Carpaţilor; aicĭ este un mare debit de apă!

Chelnerul. Vă înşelaţĭ, aci este un debit de tutun.

Forfecaru. Aidea de!.. D-ta, după cum văz în materie de hidrologie eştĭ ouc.

Hidrologescu. Eŭ nu sînt un hidrolog *cuc*, cŭ sînt un hidrolog *radu*tabil.

Cuplete pe o arie nouă

Eŭ sînt vestitul specialist,
In faţa căruĭ lumea se pleacă;
Eŭ sînt ilustrul hidrologist
Care scot apă din piatră seacă.

Umblu cu apa strînsă 'n dosare
Şi 'n lumea 'ntreagă astăzĭ nu 'ncap.
Am apă 'n cizme, în pozunare
Şi pe de-asupra, am şi la cap!
(Bis cupletu întîiŭ)

Bursuc. Care va să zică d-ta eştĭ acela care?....

Hidrologescu. Cum acela care?....

Bursuc. Mă ertaţĭ... Adică spune lumea că aţĭ omorît oamenĭĭ cu apa de băut.

Hidrologescu. Calomnĭĭ!... Şi la urma urmelor, dacă ĭ-am omorît tot eŭ îĭ înviez.

Forfecaru. Eĭ aşĭ!

Hidrologescu. Am reţeta aci în pozunar !

Toţi. Unde ? Arată !...

Hidrologescu. Poftim (Scoate din pozunar o hîrtie şi le-o dă);

(Forfecaru o ia, toţi se îngrămădesc să citească).

Forfecaru. Asta e reţeta ? Asta e o cartă de alegător

Hidrologescu. Tocmaĭ. Eŭ sînt acela care am darul să înviez morţiĭ la alegerĭ. (Ese prin dreapta).

SCENA V

(Un comisionar intră grăbit şi gâfîind).

Comisionarul. Vă rog domnilor, nu care cum-va aţĭ văzut-o ?

Forfecaru. Pe cine?

Comisionarul. Şi o caut, domnilor, o caut de aproape o lună fără să'ĭ pot da de urmă.

Bursuc. Pe cine căuţĭ, pardon ?

Forfecaru, Comisionaru ăsta e cam într'o ureche.

Comisionarul. Domnul General o caută, de astă toamnă de când a pĭerdut o, a căutat-o prin toată ţara şi acuma m'a însărcinat pe mine c'a s'o caut prin Bucureştĭ şi să 'ĭ-o aduc.

Forfecaru. (Aparte). Nicĭ vorbă, e sărit.

Comisionarul. (Scoate o hîrtie şi citeşte) Să vă citesc şi d-voastră signalimentele eă poate o întâlniţĭ pe unde-va: „Corp de elită, înfăţişare marţială, merge perfect în pas gimnastic...“.

Forfecaru. (mirat). Corp de elită, merge în pas gimnastic !?...

Bursuc, Pas de maĭ înţelege ceva.

Comisionarul. „Instrucţie are ca nicĭ una, când ridică piciorul e o poezie..“.

Bursuc. Când ridică piciorul?!.... Atuncĭ, e o damă, pardon!

Comisionarul. Ce damă!... E o divizie. D-l general şĭ-a pĭerdut divizia la manevrele de astă toamnă.

Bursuc şi Forfecaru (miraţi). Aaaaa !?...

Bursuc. (indignat). Mi se pare că d-ta crezĭ că eŭ sînt un dobitoc... pardon,

Comisionarul. Ferească, D-zeŭ, domnule, d-l general

mĭ-a dat chiar o chartă geografică făcută de dumnealuĭ pentru ca să-ĭ caut divizia. Poftim. (Desfăşură o chartă). Mĭ-a spus s'o caut la Gambrinus, la bal mascat, la Bodega, la Zdrafcu, dar n'am putut găsi nicĭ măcar aceste localurĭ.

Forfecarul, De ce?

Comisionarul. De, o fi charta greşită. Uitaţi-vă şi d-voastră: uude e însemnat Gambrinus am găsit un pensionat de fete, unde e însemnat balul-mascat am dat peste o fabrică de tirbuşoane, în locul luĭ Zdrafcu am găsit Camera deputaţilor şi aşa mai în colo.

Forfecaru. Aşteaptă, mĭ-a venit o idee genială!

Iat-o: Să spuĭ d-luĭ general ca să publice prin ziare următorul anunciŭ: (Citeşte).

„Cu ocazia manevrelor din toamna anuluĭ trecut pierzîndu-se o întreagă divizie de infanterie şi fiind-că cu toate cercetările făcute nu s'a putut da de urma eĭ, se aduce la cunoştinţa generală că orĭ-cine o va găsi să o aducă la Comandamentul corpuluĭ de armată de unde va primi o bună recompensă".

Haĭ, ce zicĭ?

Comisionarul. Bravo idee! Să ne aduoă cite o ţuică!

'Fac cinste!

Un domn din sală, Mă rog daţi-mĭ voĭe.

Forfecaru. Co este?

Un domn din sală. Aicĭ jos, eŭ sînt. Vă rog să precizaţĭ ce înţelegeţĭ prin „o bună recompensă" pentru că, după toată munca, să nu te pomeneşti că'ţĭ aplică la cazarmă o recompensă naţională pe spinare.

Forfecaru. Să nu aveţĭ nicĭ o teamă, domnul meŭ! La cazarmă civilĭĭ nu sînt bătuţĭ nicĭ odată.

Comisionarul. Daŭ fuga la d-l genoral, şi miine vin cu dumnealuĭ la ziar.

Bursuc. Pardon!

(Comisionarul ese)

SCENA VI

Faliţii

(Intră 4 bărbaţi şi o femee cu acrul ploutat.

Cuplete pe aria „Nu-ĭ destul, spune!“

Chesat amarnic, cumplită criză,
Nu sînt afaceri, nu o remiză ..
In cap îmĭ urlă trist darabana,
Scadenţa sumbră sosi tirana
Protestat
Cu portărelul executat.
Spun angrosiştiĭ căĭ numaĭ jenă,
Căĭ oferma. Glas de sirenă!
La pungă jena m'a curăţit!
Lăsaţi oblonul căcĭ sînt falit!
Protestat
Cu portărelul executat!
In noĭ chesatul a dat, pârlitul;
S'aŭ dus clienţiĭ, s'a dus profitul.
Tejghea pustie şi solitară
In tine bate un vênt de vară;
Protestat
Cu portărolul executat.

Forfecaru. Mă mir, doamnă, cum fiind atât de gentilă aţĭ putut da faliment.

1-a Falită. Am avut o firmă ghinionistă, domnule, firma La Mascota.

2-lea Falit. Şi mie tot firma mi-a făcut boclucul. Astă toamnă credeam că e lucru mare de ea, dar acuma m'a dat gata.

Bursuc. Şi anume ce firmă?

2-lea Falit. La alianţa guvernamentală-socialistă.

3-lea Falit. Pe mine m'a împins dracu să votez la alegerĭ în contra guvernuluĭ. A doua zi a intrat naţiunea în prăvălia mea şi a răsuflat aşa de tare în cât nu mi'a maĭ rămas nicĭ un raft zdravăn.

4-lea Falit. Eŭ sunt un biet librar păcălit: am editat

scrierile originale ale autorilor Români şi acuma poftim hal !...

Forfecaru. Dar D-ta ?... Te văd gras, frumos, elegant !..

5-lea Falit. Eŭ, slavă Domnuluĭ, sînt bine mersi, treburile mi'aŭ mers găitan, însă m'am grăbit să încetez plăţile pentru ca să nu mă apuce legea cea nouă asupra falimentelor.

Bursuc. Eĭ şi acuma ce aveţĭ de gând să faceţĭ ?

Toţĭ. Funcţionarĭ ! La sfîntul buget!..

Forfecaru (Către 1-a Falită). Şi D-ta tot în buget aĭ să intri ? ..

1-a Falită. Ba eŭ o să mă' ocup tot de comerţ, de cât nu maĭ vreaŭ să fiŭ mascotă.

(Faliţiĭ ies cântînd cupletul final).

SCENA VII

(Repaosul Duminical cască mereŭ, merge a lene şi e tras de guler de un sergent).

Repaosul. Lasămă, domnule, să mă odihnesc !

Sergentul. Nu se poate ! E ordin ca să circulĭ !

Repaosul (Se pune pe scaun). Am lege la mână. Uite (Arată hârtia).

Sergentul. Am maĭ văzut noĭ legĭ d'astea, haide!

Repaosul.

Cuplete pe aria „Daisy bell"

Prea multă muncă, frate,
Vezi'ţĭ de drum,
Azĭ e zi de libertate,
Avem doar lege-acum.

Băeţĭ de prăvălie
Am fost, e mult d'atunci,
Acum, n'ar maĭ fi să fie,
Suntem vaĭ ! scutiţĭ de muncĭ.

Olrait ! Olrait !
Lumea ne zice adulţĭ !

Olrait! Olrait!
Lumea să n'o asculţĭ!

Odihna'ĭ cam scumpă. vere,
Odihna sume cere!
Duminica de n'aĭ leĭ nuoĭ,
Eştĭ adult, dar e vaĭ de noĭ.

Sergentul. (Impingîndu-l) Te-aĭ odihnit destul! Aide acum!

Repaosul. Fac apel la presă! Ce zice presa?

Forfecaru. Presa zice că inserţiile şi reclamele trebueso plătite. (Repaosul ese împins de sergent).

SCENA VIII

Pălăriile. (Treĭ femeĭ cu nişte pălăriĭ monumentale şi escentrice.)

Cuplete pe aria „Ce sont des maisons...“

Sînt pălărĭĭ de teatru!
De teatru,
De teatru.
Micuţe cum vedeţĭ: fason!
Exact ca Turnu-Babilon!
Ocupă un loc pentru patru!
Sînt pălărĭĭ de teatru!

Aşa 'I pălăria modernă!
Modernă!
Modernă!
Lucrată pe ultim jurnal!
Cu scop evident, infernal!
Ea pare-o movilă eternă!
Aşa 'I pălăria modernă.

1-a Pălărie. Noĭ sîntem noile pălărĭĭ pentru teatru

2-a Pălărie. Saŭ maĭ bine zis pălăriile pentru purtat în staluri, impuse de către noul Director general al teatrelor.

3-a Pălărie. Aceste pălării aŭ fost admise spre a da o satisfacţiune preselĭ care cere damelor să 'şĭ scoată pălăriile în stal.

Forfecaru. Asta ie o gentileţă ce sare în ochĭ.

Bursuc. Maĭ de grabă : ca sarea în ochĭ.

Un domn din sală. Bravo ! aşa este ! Noĭ nu maĭ putem vedea nimic aicĭ. Poftim, iată eu am Turnul luĭ Eiffel în faţa mea.

O doamnă din faţă. (Întorcânduse). Pe mine m'aĭ făcut Turnul luĭ Eiffel ? (Se scoală în picĭoare). Auziţĭ că ieŭ sînt Turnu luĭ Eiffel !

leştĭ un obraznic, domnule.

Domnul din sală. Doamnă !

Doamna. Na ! (Ĭi trage o palmă).

Cele treĭ pălăriĭ. (Rîd). Ha ! ha ! ha ! (Es repede).

Bursuc. Mi se pare oă i-a trus o palmă, pardon !

SCENA IV

Navigaţia Română. (Un căpitan de vapor intră trăgând un vaporaş după el).

Bursuc. Ce maĭ ie şi drăcia asta ?

Căpitanul. Asta ie noul tip de vapoare adoptat de către serviciul maritim român.

Forfecaru. Şi unde vă duceţĭ acuma ?

Căpitanul. La Rottordam,

Bursuc. Cum, frate, pe uscat ?

Căpitanul, Ba veziĭ că pe apă ca să am „mal de mer."

Forfecara. Asta parcă ie Corabia Salamandra,

Căpitanul. Ultimul ouvânt al ştiinţeĭ. Uite, când vreĭ pluteştĭ pe apă, când vreĭ tragĭ cu iel traga pe uscat şi când vreĭ îl facĭ balon.

De exemplu. (Bate în palme) Una ! Două ! Treĭ ! Allez hop ! (Vaporaşul se înalţă şi dispare). Şi acuma adio ! Vrea să plăcel.

Bursuc. Eĭ, şi acuma cine conduce vaporul ?

Căpitanul. Tot ieŭ ! Dar îl conduc din trenul accelerat în care mă duc chiar acuma să mă urc. (Salută şi iese).

SCENA X

(Trei senatori trași la sorți).

Cuplete pe aria: „Regardez la passer“

Ah, a iesit oam slut,
Simțirăm mîna morții:
Ce piază rea a vrut
Pe noi să cadă sorții!

Auzi să tragi la sorți
Cînd ți-a venit de hac,
Cînd tu de-abia îți porți
Al vieței greoiu sac,
Și cînd tragi tabac!

Așa vru Cel-dé-Sus,
Să nu mai știm diurnă,
Nici liberul parours,
Nici seria nocturnă.

Adio bal-masque,
Și chambre separéc,
Adio canape,
Adio sforăie,—
Nimic nu mai e!

1-iul senator. Asta n'a mai fost tragere la sorți, asta fost curat tragere pe sfoară!

2-lea senator (tușind). Eŭ am o consclație: Cine perde la joc cîștigă în amor.

3-lea senator. Eŭ mă mir de ce vă plingeți! Senatul a fost reînoit și atîta tot.

2-lea senator (tușind). Cînd i'am spus acasă novostei că am fost reînoit mi-a pufnit în nas.

1-ul senator. D ta, înțeleg, că nu prea ai fason, dar noi, de!...

2-lea senator. Adică D-voastră sînteți grozavi! Culcați-vă pe urechea aia.

3-lea senator. Unde să ne mai culcăm dacă ne-aŭ dat afară din Senat ?

1-ul senator. Adio ! somn uşor şi diurne plăcute !

2-lea senator (tuşiud). Adio ! tribuna damelor, (Es cîntînd ultimul cuplet).

SCENA XI

(Doĭ doctorĭ intră certîndu-se).

1-ul doctor. Ieŭ ţĭ spuĭ că n'are să'ţĭ creeze.
2-lea doctor. Şi ieŭ ţĭ spuĭ că are să 'mĭ creeze !
1-ul doctor Ba nu !
2-lea doctor. Ba da. (Amîndoĭ se plimbă furioşĭ).
Forfecaru. Imĭ daţĭ voie, D-lor doctorĭ !... Nu este indiscret din partemĭ să vă întreb ?...
1-ul doctor. De loc ! Inchipueştetĭ că, domnul care a venit ierĭ de la Paris are pretenţia ca guvernul să-ĭ creeze o catedră la Universitate.
2-lea doctor. Da fiind-că am o specialitate.
1-ul doctor. Şi care anume ?
2-lea doctor Sînt mamoş militar !
1-ul doctor. Dacă 'ĭ aşa şi mie să'mĭ creeze guvernul o catedră căcĭ şi ieŭ am întrodus ceva în ţara aceasta.
2-lea doctor. Ha ! ha ! D-ta ?... Şi ce-aĭ întrodus, mă rog ?
1-ul doctor Eŭ, ce am întrodus ?... Am introdus automobilul.
2-lea doctor (rîzînd). O catedră pentru automobile ! Ha ! ha ! ha !... Poate la Universitatea luĭ Jean Caretaşul orĭ la a luĭ Metaxa.
1-ul doctor. Eştĭ un obraznic !
2-lea doctor. Mi se pare că aĭ avut intenţia să mă insulţĭ ! (Scoate două bisturiurĭ). Alegeţĭ bisturiul, domnule, pentru ca autopsia să decidă,
1-ul doctor (scoţînd un clistir). Eŭ am armele mele !
Bursuc. A scos clistirul, pardon !
2-lea doctor (Luînd poziţia). In gardă, ca să te disec !
1-ul Doctor. (Luînd poziţia cu clistirul)
Ştergeo orĭ te curăţ !

SCENA XII

Influența. (Intră o damă în costum de călătorie și voalată. Vine repede și apucă pe cei doi doctori de guler).

Influența. In sfîrșit!... In 'sfîrșit puseiŭ mîna pe voi, mizerabililor!

Doctorii. Ai!... Ai!... Ce ai cu noi?...

I-ul Doctor. (Aparte) Trebuie să fie nevasta băcanului pe care l'am orbit săptămîna trecută.

II-lea Doctor. Mi se pare că ie sora ofițerului de cavalerie căruia i'am tăiat amîndouă picioarele.

Influența. (Scutîrîndu-i) Acuma să vă văd!

Forfecaru. (Lui Bursuc) Să știi că e dama voalată din procesul Dreyfus.

I-ul Doctor (Dulce) Vă rog, madame, ce poftiți?..

II-lea Doctor (Și mai dulce) Cu cine avem onoare, madame?

Influența. Așaa!... Nu mă cunoașteți, nu știți cine sînt, habar n'aveți de mine și cu toate astea, de ani de zile îmi aruncați toate relele în spinare!? (Ridică vălul) Ei bine, priviți-mă: eŭ sînt influența!

Doctorii (Muiîndu-se) Aaah!... Aaaah!

Influența:

Cuplete pe aria spaniolă „Tiroleza“

Vin din locuri călduroase
Ca un fulger mă abat,
Dau dureri în cap și 'n oase
Și 'n trei zile culo la pat.

Guturaiul 'mi este crainic
Și strănutul armament;
In 'potrivă'mi, v'o spui tainic,
Nu există tratament.

Dar nu vă încredeți nici în mușstar,
Nu vă încredeți în salamar;
De-ar fi remediu ca să existe,
E o duzină de batiste.

De cînd lumea sînt în lume,
Insă doctorii glumeţi,
Mi-aŭ dat azi un groaznic nume,
Ca să pa á ei şireţi.

Influenţa 'n dreapta 'n stînga!
Influenţa 'n sus şi 'n jos!
Influenţa e nătînga!
Influenţa 'i cu ponos'!

Dar nu vă încrediţi nici în muştar,
Nu vă încrediţi în salamar;
De-ar fi remediu ca să existe,
E o duzină de batiste.

I-iul Doctor. Apucîndu-se de cap) De obiceiŭ influenţa te loveşte unde eşti mai slab; pe mine m'a lovit la cap.

II-lea doctor. (ţinîndu-se de pîntec) Şi pe mine m'a lovit la slăbiciune!

Bursuc. Pardon!

Influenţa. Acuma.... (Dă un chiot şi fuge)

SCENA XIII

(Antipirina şi Salipirina intră.)

Forfecaru. Ce o fi apucat-o de a fugit aşa de repede?

Bursuc. O fi apucat-o şi pe ea influenţa!

I-iul Doctor. Ah! înţeleg! Influenţa a văzut pe iubita mea antipirină.

II-lea doctor. Si eŭ înţeleg! Influenţa a fugit de frica adoratei mele Salipirina.

Antipirina şi Salipirina. Da, noi sintem!

I-iul doctor. (Luînd de talie pe antipirina) Draga mea, antipirino, nu 'ţi poţi închipui cît de mult te iubesc.

Antipirina, (Apărindu-se) Te rog, te rog, mai departe. Deja toată lumea a observat că d-ta abuzezi de mine.

Salipirina. (Pe care al doilea doctor o ia de talie). In-

tocmaĭ ca şi domnul cu mine. Dacă m'oĭ lăsa să fiŭ întrebuinţată ca pînă acum, într'un an de zile am să fiŭ uzată cu desăvîrşire.

I-iul doctor. De, ce stricăm noĭ dacă sînteţĭ aşa de bune?

2-lea doctor. Sînteţĭ nişte medicamente fără rivale, praful vostru, bulinul vostru, totul este incomparabil.

Antipirina. Bine, bine dar nu uitaţĭ că nu sînteţĭ singurĭ. Toţĭ doctoriĭ din Bucureştĭ fac cu *mine* acelaş lucru.

Salipirina. Cu mine e încă şi maĭ rău, de mine aŭ început să abuzeze acuma şi studenţiĭ în medicină, şi spiţeriĭ şi veterinariĭ chiar.

I-iul doctor. Lasămă numaĭ să to ating!

2-lea doctor. Dă'mĭ numaĭ un bulin.

Cuplete pe aria duetuluĭ din „Mascota“

D. Cînd îţĭ mîngiiŭ bulinul tăŭ
Imĭ trece febra dintr'o dată!
— Eŭ cînd simt bisturiul tăŭ
Imĭ văd capsula sfîşiată!
D. Mor pentru bulinul tăŭ,
Mor de bisturiul tăŭ!
— Cînd mă porneso să fac: hapsi!
Cînd mă apucă să fac: be!
D. Iubito, gustul ţĭ-e amar,
Cînd te înghit ca p'o pilulă;
— Iubitul meŭ eştĭ cam barbar,
Nu ştiĭ să umblĭ c'o capsulă.
D. Dar mor de bulinul tăŭ...
— Iubesc bisturiul tăŭ,
D. Cînd mă porneso să fac: hapsi!
— Cînd mă apucă să fac: be! (Es)

SCENA XIV

(Treĭ elevĭ de liceŭ intră. Poartă şepcĭ pe cap, în gură ţigărĭ. Vîrsta 13—14 anĭ).

I-iul elev. Ola! la! monşer, aşa ghină maĭ rar; să pierz pe rînd cu patru careurĭ şi cu treĭ chinte roiale.

2-lea elev. Ghina mea e încă şi mai mare; închipuiţivă că am prins aseară pe Margareta cu un ofiţer de intendenţă! La vîrsta mea să port coarne!

3-lea elev. Ce vreţi, monşer, aşa e lumea! Voi nu cunoaşteţi încă mizeriile vieţei! Eŭ o vieaţă întreagă am perdut şi la femei şi la joc. Pas de te mai înerede în proverbe.

I-iul elev. Tinichea!... Auzi să fiŭ tinichea!...

2-lea elev. O femea! femea!...

3-lea elev. La dracu necazurile! Sînt de opinie ca să bem o ruginită! Chelner!...

Forfecaru. Bună seara tinerilor!... Care va să zică sînteţi persecutaţi de ghinion!

I-iul elev. (cu un aer frivol). Bagatele, domnul meŭ, bagatele!

Cor. Cuplete pe aria Ghigherlilor

Noi sîntem tineri je manfiş
Blazaţi şi sceptici, trişti,
La cărţi facem alişveriş
In Maus sîntem artişti!

Noi ştim pokerul perfect,
Ştim ghiordum şi pichet;
Noi avem portul corect
Şi minte berechet.

Noi sîntem juni cu viitor
Cam bifurcaţi, e drept,
Valul vieţei d'întro dată 'l sărim într'un picior,
Şi cărţei ţinem piept.

Panis, piscis, crinis, finis,
Ignis, lapis, pulvis, cinis
Declinăm în mod divin,
Şi sîntem în declin.

(Se aude sgomot de afară).

2-lea elev. Mi se pare că aud vocea profesorului Sgîrcescu.

3-lea elev. O! Ce ghină! Ce ghină!

1-iul elev. Repede, travestirea şi afară!

(Toţi scot din pozunare cîte o pălărie moale, pun la loc şepcile în pozunar apoi se întorc şi pleacă. La spate cămăşile li sînt scoase din pantaloni).

SCENA XV

(Acetilena intră cu o stea în mînă).

Acetilena. (cîntînd). Cine primeşte steaua frumoasă şi luminoasă?

Toţi. (miraţi). Ce este? Ce?...

Bursuc. Uite steaua în post, pardon...

Acetilena. Asta e steaua modernă, steaua care vesteşte secolul al 20-lea, steaua cu Acetilenă!

Toţi (Speriaţi). Acetilena?! Acetilena! (Se reped iute spre uşă().

Acetilena (Oprinduî) Staţi! nu fugiţi! asta e acetilena naţională, un panaceu universal, bună pentîu orî-ce, şi care poate fi întrebuinţată ca lumină, ca explozibil şi ca doctorie de către opozanţiî care vor să devie guvernamentalî. Calităţile ieî sînt marî; ascultaţi.

Cuplete pe aria din „Vînzătorul de paserî“

Cînd opaiţul ardeam
Şi mucările ţineam
Eream mult maî luminaţi
Maî puţin întunecaţi...

Vremurile unde şînt
Cînd cu chibriturî de vînt
Şi cu scînteî din amînar
Aveam foc cît un pojar?

Acuma, chip, ne-am dres,
Azî sîntem în progres...
Avem în lămpî mult, foc,
Dar în noî nu maî e de loc.

Luminarea mea de seŭ,
Cît de burĕ erai zĕŭ!
Orĭ ardea-ĭ orĭ nu ardea-ĭ
Insă ştiŭ că nu pîrleai!...

Azĭ ne frigem, explodăm,
Orĭ orbim, orĭ ne'ncurcăm,
Ne lovim, cădem în bot
Şi lumina ĭ peste tot.

O bec afurisit!
Cine te-a născocit?,..
Acetilenă, gaz,
Prea ne daţĭ mult necaz!

Forfecaru. Lasă că cunoaştem noĭ acetilena de cînd cu explozia de la grădina Bristol.

Chelnărul. Cînd toţĭ muşterii aŭ fugit fără să plătească consumaţiile.

Acetilena. Şi acuma mă duc să luminez naţiunea, adică Camera, Senatul şi maĭ ales Consiliul Comunal.

(Ese cîntînd) Cine primeşte steaua frumoasă şi luminoasă!

SCENA XVI

Bragagiĭ Turcĭ. (Doĭ bragagiĭ turcĭ intră fugind, urmăriţ de un agent şi de doĭ sergenţĭ cu tesacele scoase).

Turciĭ. Alah! Aman! Aman be!

Forfecaru. Dar asta?...

Agentul. Niştе Turcĭ.

Forfecaru. Eĭ, şi dacă sînt Turcĭ?

Agentul. Vezĭ că pe lîngă că sînt Turcĭ maĭ sînt şi tinerĭ..

Forfecaru. Eĭ?!

Agentul. Eĭ! Politica ţăreĭ noastre nu îngăduе să primim în ţară tinerĭ Turcĭ.

Bursuc. Cu alte cuvinte nu maĭ putem primi în ţară de cît bragagiĭ bătrînĭ!

Agentul. Taman aşa! (Către Turcĭ îmbrăncindu-ĭ).

Haide! Noĭ cu politica externă nu facem leturghie cu bragă.

Turcii (plîngători). Aman, be!

Cuplete pe aria „Evala, bre padişah"

Braga rece din Stambul
Pînă erĭ vindeam destul,
Insă azĭ ni s'a 'nfundat.
Spun că am fi complotat.
Taridiram, Taridiram.

Bragă rece în complot,
Ne-a nenorocit de tot.
Şampanica par'c'ar fi,
Şampanica Pomery.
Taridiram....

Ci-că sîntem tinerĭ Turcĭ
De beĭ de la noĭ, te spurcĭ,
Braga ne-a calomniat
Cu complot şi cu rahat.
Taridiram.....
(Es urmaţi de poliţie).

SCENA XVII

(Treĭ ţărani intră prin fund).

Chelnerul. Ce poftiţi. mă rog? Aicĭ nu e cîrciumă!

1-iul Ţaran. Se vede că nu 'ţĭ cunoştĭ încă drepturile şi datoriile. Noĭ nu maĭ mergem la cîrciumă tovarăşe!

Chelnerul, (indignat). Eŭ, tovarăş cu voĭ?

2-lea Ţăran. Acuma noĭ mergem la glob, după cum zice prietenul Vaxenştain.

Forfecaru, (luĭ Bursuc). Aştia trebue să fie socialiştĭ. (Către ţărani). Aţĭ venit de mult în Bucureştĭ, prietenilor?

1-iul Ţăran. Piiĭ! Am venitără chemaţĭ de interesele partidului şi ale tovarăşului Lăţescu.

Forfecaru. A! D-voastră sînteţi din organizaţie?

1-iul ţăran. (Măsurîndul). Dumneata parc'ă aĭ fi o iscoadă burghezească. D-ta nu recunoşteĭ diuria valori a luĭ.. a luĭ (Se carpină în cap) a luĭ Carnaxi!

Forfecaru. (Rîzînd). Nu sînt iscoadă burgheză, măĭ băete. Şi dacă vreţi vă conduc ieŭ pe Calea Victorieĭ pînă la club.

2-lea ţăran. Noĭ nu mergem pe Calea Victorieĭ, prietene, noĭ mergem numaĭ pe calea legală.

Bursuc. Aţi fi mergînd voĭ pe calea legală, da am auzit că, pe icĭ pe colo, aţĭ bătut pe primarĭ, v'aţi răsculat, aţĭ dat foc! De!

1-iul ţăran. Păĭ de, domnule, cînd ne-o fi ajuns şi nouă cuţitul la os, ne-om fi răsculat, om fi bătut, om fi dat foc, da vorba mea ieste că toate astea le-am făcut pe calea legală.

Ceĭ-l'alţi ţărani Aşaaĭ!...

Cor. Cuplete pe aria: Noĭ ţăraniĭ de la ţară

Noĭ ţăraniĭ de la sate
Reformaţi azĭ ne găsim,
De cînd Vanghereanu frate,
Luptă să ne dezrobim.

Fisticescu ne maĭ spune
Să nu beni rachiŭ de prune,
Ci să bem Amer picon
La Bodega în şalon.

Lumea Nouă ne vorbeşte
De ciocoĭ c'o să scăpăm.
Nu ştim de se potriveşte,
Cotizaţiĭ însă dăm.

(Es cîntînd).

SCENA XVIII

Antialcoolişti. (Maĭ mulţi domnĭ cu nasurile foarte roşiĭ intră repede).

I-ul Antialcoolist. Băete! de urgenţă o sticlă de şampanie!

2-lea Antialcoolist, Mie o sticlă de cognac!

3-lea Antialcoolist, Mie o sticlă de Wiski englezesc.

1-ul Antialcoolist. Băiete, serveşte tot ce aĭ mai tare, mai spirtos. (Chelnerul aleargă şi serveşte).

Forfecaru. Imĭ permiteţĭ.... D-voastră, după figură, par'că n'aţĭ fi bucureştenĭ.

2-lea Antialcoolist. Nu, D-le, noĭ suntem din Iaşĭ, noĭ suntem Comitetul ligeĭ antialcooliste veniţĭ în Bucureştĭ pentru ca să propagăm teoriile noastre. (In timpul acesta toţĭ toarnă şi beaŭ repede).

Bursuc. Asta se chiamă prapagandă... pardon ?... (Face cu degetul semnul băuturei).

1-ul Antialcoolist. Acesta este sistemul nostru, sistemul practic, ştiinţific, empiric şi pedagogic conform cu celebra maximă: Apa trece, vedrele rămîn !!

Plecăm în pelerinagiŭ şi distrugem tot alcoolul, după cum vedeţĭ. (Pune paharul la gură şi bea lung).

Cuplete pe aria „Pentru Militarĭ"

Sintem distrugătorĭ
De vinurĭ şi licorĭ
Şi punem monopol
Pe-or ce alcool.

Il prăpădim !
Il nimicim !
Şi îl sorbim !
Şi 'l înghiţim !

Prin cârciumĭ când intrăm,
Indată iama dăm
In ţuică, bere, vin,
In rachiŭ şi pelin

Ne chirchilim !
Ne ţucsuim !
Şi ne ciupim !
Şi ne trăznim !

Sărmanĭ propagandiştĭ,
Antialcooliştĭ,

Noi ne sacrificăm
Când vecinic ne-afumăm !

Noi nu'ntrebăm !
Cînd ne'mbătăm !
De 'i rău, de 'i bun
Şi sîntem tun !

Forfecaru. Domnilor în aşa ligă mă înscriŭ şi ieŭ.

2-lea Antialcoolist. Şi acuma înainte ! Mergem să distrugem alcoolul la Bodega (Pleară).

Ghelneru!, (Dând fuga) Mă rog, domnilor, plata ! Daţi 50 de leĭ !

1-iul Antialcoolist. Inapoĭ ! După ce noĭ ne sacrificăm pentru binele umanităţeĭ outezĭ să ne maĭ cerĭ şi parale !

Mizerabile !.,. (Pleacă).

Chelnerul (Plângător revenind) Aŭ plecat fără să plătească ! Bine, domnule, o asemenea ligă te lasă fără mămăligă !

SCENA XIX

(Intră maĭ multe perechi de măscĭ la braţul maĭ multor domnĭ. Intrare zgomotoasă, sărituri, da ţurĭ. etc.)

Frişca (scoţînd masca). Mi-e sete ! Daţi-mĭ să beaŭ ! Mor !

Lolo (acelaşi joc). Mi-e foame ! De mîncare ! Mor de foame !

1-ul domn Un mare bărbat de stat a zis : „Nu moare nimenĭ de foame în ţara romînească !

Frişca. Ia maĭ lasă-ne cu bărbaţiĭ d-tale de Stat ! Eŭ am programul meŭ !

Bursuc. De cînd nu maĭ aŭ guvernele programe, poftim unde s'aŭ încuibat.

Lolo. Ba încă un program foarte deschis.

1-iul domn. Şi avansat, fiind-că doamna nu dispreţuieşte avansurile.

Bursuc. Un fel de program democratic, înţeleg : 8 ore de lucru !

Forfecaru. Dar fără repaos duminical!

2-lea domn. Dragă Lolo, mie care îți împărtășesc programul, dă'mi voe să'ți depun la picioare!...

Lolo. Ei, ași! Vrei să'mi răpești inima.

1-ul domn. Nu e nici un pericol; domnul nu se ridică nici odată așa de sus!

Forfecaru. Find că suntem în așa agreabilă companie, eŭ propun să aducem o' bandă de lăutari și să'i tragem un chef.

Toți. Da! Da! Lăutarii! Lăutarii! (Lăutarii apar din dreapta).

1-iul domn. Draga mea Frișcuțo, deputatul tăŭ nu te așteaptă?

Frișca. Ei și? Îl fac și icŭ o disidență de o noapte și atîta tot.

Toți. Bravooo!... Lăutarii!...

(Se prind cu toții și joacă o sîrbă, o bătută, saŭ un alt danț Bursuc joacă între cele două măscі. Mare tabloŭ final plin de mișcare.)

Cortina

ACTUL AL II-lea

PERSONAGIILE

TABLOUL I

Un laptagiŭ
O femeĭe
Un oltean
Unu cu priț-dreț.
laurgiul
«Porumbielu fiert»
Un Găzar
Un săpunar
Un precupeț
Alt precupeț
Un oțetar
Un zarzavagiŭ
Un bragagiŭ
Unul chifle
Un telal
Un vînzător de ziare
Bursuc, senator
Ibricescu, dentist
Forfecaru, reporter
Pădurescu
Un grom
Birtescu
Un ofițer
O actriță
Un elev
Un june Gigerl
Agiu artist dramatic
Rafael
Mai multe bicicliste
Un bărbat
Alt bărbat
Ploeștĭ
Sardanapal
Tulică-Atletu
Legea Sindicatelor agricole
Legea comunală
Tradutore
Vîntură-Țară
Un măturător
Havanescu
Primul comisionar
Al doilea comisionar
Un sergent
Un tenor
O primadonă
Un bariton
Un bas
Monopolul actrițelor
Reprezintantul Direcțieĭ,

jandarmĭ, popor, femeĭ, copiĭ.

ACTUL II

TABLOUL I

(Scena reprezintă o piață. In fund teatru cu terasă. In dreapta cafeneaua Evropsky. Deasupra balcon, pe care stă scris: *Clubul Conservator*. In stînga o casă cu trei etaje și cu balcon de marmură).

(La ridicarea cortinei precupeți și vînzători trec din dreapta în stînga și vice-versa strigînd).

Laptagiu. Lapte! Lapte!

O femee. Ouă de găină! Ouă! Ouă!

Un oltean. Mielu! Miel! Ce mai mieluşea!

Unu cu priț-preț. Priț-preț! Ce mai bune, priț-preț!

Iaurgiu. Iort prospăt! Iort.

O femee. Porumbielu fiert! Porumbielu-porumbiel!

Găzar. Gaz! Gaz! Ai la gaz!

Săpunar. Siepun! Siepun!

Precupeț. Strugureii-strugurii de Dealu mare! Of! ce mai razachie!

Alt precupeț. Pepeni- epeni! Boşari di Braila, Boşari!

Oțetar. Oțet!... Oțet!

Zarzavagiu. Ceapa, mararu, pătrunzelu, Dovlecei noi, dovlecei!

Precupeț. Pui de găină, pui, pui!

Bragagiu. Hai la braga rece... Şampania buna, ce mai şampanică.

Unu cu chifle, Trei chifle zece bani! Trei chifle zece bani!

Un telal. Haine vechi! Cumparam!

Un vînzător de ziare. Universul, Adevărul! Dreptatea, Epoca, Timpul, Constituţionalul şi Drapelul de mîine... Voinţa Naţională, Liberalul şi Moş Teacă!

(In timpul acesta apare Bursuc şi Forfecaru).

Bursuc. Să cunoaşte domnule că sîntem în Capitală. Uite viaţă, uite mişcare!

Ibricescu. (apărînd din dreapta, cum îl vede pe senator scoate pălăria şi se apropie făcînd mari complimente). Cu plecăciune domnu senator, Chind aţi venit? D-voastra, Cone Forfecaru ce faceţi, sinteţi bine?

Bursuc. Am venit chiar azi!

Forfecaru. Bine Ibricescule.

Ibricescu, Bine se dă Domnizeu, se ajute Domnizeu la tote lume şi mie.

Pădurescu. (strigă tare dintre culise şi apoi apare). Ibricescu!

Ibricescu. (întorcînnu-se şi văzîndu-l strigă şi el tare). Niubunule!... Uite domnu senator, asta profesor, asta învaţe po copile la scola! Pfui!

Un grom. (se apropie repede şi îi spune ceva la ureche lui Ibricescu).

Ibricescu. Aine dame ist ghecomt? Kom glaih!.. Cu plecăciune domnu senator. Saluture cone Forfecaru, (Pleacă).

Pădurescu. Ibricescu (acesta se uită înapoi) Aî uitat o măsea!

Ibricescu. Ninbunule! (Pleacă repede).

Pădurescu. (se ia după el strigînd) Ibricescu! Ibricescu!

Birtescu. (din uşa caselor cu trei etaje). Ce facî Bursuc?

Bursuc. A! Birtescu, ce faci? Aicî stai?

Birtescu. Da. Vezî ce maî case (arătînd balconul). Marmură de Cararia!

Bursuc. Da! Tocmaî aşa am văzut şi la Palatul...

Birtescu. Aşî! Ce staî de vorbeştî, săpun! Aicî e casçaval!

Bursuc. Şi ale cuî sînt casele?

Birtescu. Birtescu, milioneru!

(Din toate părţile încep să apară actorî şi actriţe urmate de servitoare, care poartă coşurî şi coşuleţe cu îmbrăcăminte. Toţi merg spre teatru. După fie care artistă se ia cîte un ofiţer, civil, student, elevî din liceŭ, etc.).

Un ofiţer. (unuî civil). După ia monşer!

O actriţă. (servitoarei). Aidi repede că am întîrziat!

Ofiţerul. D-ră de cînd v'am văzut!

Actrița. Știŭ, domnule, m'aĭ și iubit. Dar n'am vreme acum, după teatru.

Un elev. (alteĭ actrițe). D-ră, depun la picioarele d-tale...!

Actrița. Ghiozdanul cu cărțile! Știŭ! Iți foarte mulțumesc!

Un june Ghigherl. D-ră, compătimiți, vă rog și opriți-vă un moment.

Actrița. Fugĭ dragă, că te vede bătrînu meŭ.

(Alțiĭ apucă servitoarele, unii le dă bacșișurĭ).

Bursuc. Dar ce, frate, de acuma se duc actoriĭ la Teatru?

Forfecaru. Așa-i acuma, de cînd sînt la modă cantinele școlare, mănîncă și actoriĭ la teatru. De la 9 de dimineață și pînă la 12 noaptea sînt la lucru.

Bursuc. Cum să poate domnule! La teatru nu s'a adinis opt ore de lucru? Astu-i curat scandal!

Forfecaru. Vezĭ, actrițele în deosebire de toți lucrătoriĭ sînt pentru cît maĭ multe ore de lucru.

Agiu. (care a privit din mijlocul pieței la actoriĭ carĭ se duceaŭ la teatru, înaintează). Vă întreb pe dumneavoastră, cĭ sînteți unu senator și altu gazetar; legea și condeiul țăriĭ; Bine e? drept e? frumose?

Bursuc. Ce, mă rog?

Agiu. Toți în teatru, numaĭ eŭ afară din teatru.

Bursuc. Cum se poate? Asta-i adevăratscandal! Pardon!

Forfecaru. Așa am scris și eŭ: Scandalul dela teatru,

Agiu. Și ziceți că să nu fiŭ paraponisit! Ba sînt! (Cîntă)

Sînt paraponisit,
Ne metaherisit,
Din teatru azvîrlit,
Zvîrlit de un pîrlit!

(In timpul acesta Rafael, cu un enorm joben pe cap și cu gulerul ridicat, merge repede spre teatru).

Rafael. Astă-zĭ trebue să fiŭ maĭ de vreme la teatru, *plius·u-moaen!*

Agiu (văzîndu-l). Dar ce facĭ Musiŭ Râfăilă?

Rafael (deșteptîndu-se). A!... da... uitasem... nu maĭ sînt (vine spre Agiu).

Agiu. Vezĭ, așa! moușer! Eĭ, bine e? Iți place și d-tale afară din teatru?

Bursuc. Cum, d-l Rafael nu mai e la teatru ? pardon. Asta-i un adevărat scandal ! Trebue să protestăm.

Rafael (arătînd la gaxetar). D-lor, presa !

Bursuc. Apăi că şi presa a ajuns la noi pardon...

Agiu. Lasă, d le senator, că şi d-luĭ m'a ţinut pe mine la uşa teatrului ! Ei, acum îţi place ?.. Taci ! nu zici nimic ?

Un actor (care trece se opreşte şi declamînd). Durerile mari sînt mute !

Agiu. Carnacsi vre ! Poftiţi ! D-lor rîd, d-lor fac chef, d-lor sînt veseli ! Toţi mucoşii, toţi ăia, cari nu sînt buni de nimic se hrăneso pe conta statului... Numai eŭ... şi ziceţi ca să nu fiŭ paraponisit !... Ba sînt !

(Cîntă din noŭ bucata : „Sînt paraponisit“. Rafael cîntă după el înecat în lacrimi şi ştergîndu-şi ochii ca şi Agiu cu o basma mare popească. Se ia amîndoi la braţ şi pleacă spre fund).

(In acest moment mai multe bicicliste şi biciclişti apar din stînga şi merg spre dreapta. La biciclete table de un metru cu numere mari şi clopote de asemenea. Deasupra bicicletelor arcuri mari de cari sînt atîrnate lampioane de un metru, lampioane atîrnate şi înainte şi la spate. După ce fac un ocol pe scenă se opresc, coboară şi, stînd lîngă biciclete, cîntă ; apoi es prin dreapta.

BICICLISTELE

Noi sîntem bicicliste
Cu farmec şi noroc,
Noi facem la conchiste
Zburînd din loc în loc

Cînd agităm pedala
Şi ţinem de Ghidon,
Toţi juniĭ daŭ năvala,—
Toţi juniĭ de bon-ton.

Vrăşmaşul nostru este
Greoiul de tram-car,
Cînd trecem fără veste
Şi fără felinar.

Altfel sîntem artiste
Cu farmec şi noroc,
Noĭ facem la concliste
Zbu.înd din loc în loc.

Bursuc (luĭ Forfecaru). Bine, dar ce fuse asta, domnule?

Forfecaru. Ordonanţa poliţieĭ, d-le! Ca să se poată feri tramcarele şi tramvaele să nu le răstoarne bicicliştiĭ.

Bursuc. Da asurzeşte lumea, d-le, e maĭ răŭ ca la moşĭ, pardon!

— (De la cafeneaua Evropsky es maĭ mulţi bărbaţi ficcare cu cîte o femee ţinîndu-şĭ mîinile ca şi cum ar vroi să se ipnotizeze).

Primul bărbat. A mea lăcrămează!

Alt bărbat. A mea doarme!

Alt bărbat. Eŭ nu pot domnule s'o adorm de loc, e teribil de tare!

Bursuc. Dar ăştia ce maĭ sînt?

Forfecaru. Societatea... ştiinţelor occulte!

Bursuc. A! ha! Am auzit! Spiritiştiĭ de! ...Şi ce fac d-le. Uite să adoarme aşa şi pe urmă ghicesc viitorul, trecutul şi presentul.

— (Din fund apare Sardanapal la braţ cu Ileana, o ţărancă blondă şi urmat de Ploeştĭ, Gonst, Măturică. Eĭ se opresc şi privesc spre ceĭ ce se ipnotizează).

Ploeştĭ. Iată, Sardanapal, lumea visată de tine! Aci e pămîntul făgăduinţeĭ!

Sardanapal. Da! Iată singurul vlăstar nedegenerat din rasa latină! Aci e cîmpul în care trebue să lucrez. Iată idealul Androgin!

Forfecaru (văzindu-l pe Sardanapal) Primejdie!

Bursuc. Ce-ĭ omule?

Forfecaru. Propaganda catolică!

Bursuc. Ce spuĭ?

Forfecaru. Da, cel maĭ periculos agent!

Bursuc. Am să interpelez guvernul chiar azĭ şi am să zic: (scoate carnetul şi scrie) „Interpelez întreg guvernul şi somez pe d-l Prim-Ministru şi pe d-niĭ Miniştri de interne, externe, justiţie, războĭ şi drumurile de fier, să răspundă: cum tolerează d-lor în ţară pe cel maĭ periculos agent al propagandeĭ catolice? Ştie d-niĭ miniştriĭ—dar de unde să ştie, că poliţia se ocupă

numaĭ cu alegerile — ce s'a petrecut aseară pe piaţa teatruluĭ? Sute, ce sute? miĭ de oameni aŭ fost atraşĭ în cursă. Propaganda catolică a încercat să-ĭ adoarmă ca pe urmă să-ĭ boteze catolicĭ! „*Şerşe la fam!*“ D-le ministru! Cine este una numită Ileana, la care şĭ-a făcut cuib propaganda catolică!“

(Din stînga apar: Tuli ă-Atletu, comisaru şi maĭ mulţĭ jandarmĭ. Dintre culise se dă semnalu de foc cu trompeta. Agenţiĭ îmbrîncesc lumea strigînd).

La o parte! La o parte! Lăsaţĭ piaţa liberă, d-lor, Piaţa liberă!

Tulică-Atletu: (comisaruluĭ). Lăs' pe mine, d-le comisar, că-ĭ reped eŭ acum. (Se repede în mulţime şi de cîte orĭ îmbrînceşte pe cineva ca să-l scoată afară. Jocul se repetă de cîteva orĭ. Cade el pe spate. Incetu cu încetu lumea se retrage).

Forfecaru. (care în timpul acesta vorbise cu comisaru). Ştiĭ ce e? Duc la gară pe cel maĭ periculos individ pentru siguranţa Statuluĭ.

Bursuc. Ce spuĭ? Şi ce vor să facă cu el?

Forfecaru. Il expulzează.

Bursuc. Da ce a făcut?

Forfecaru. Pune în pericol existenţa Statuluĭ!

(Apare cortegiul, Maĭ mulţĭ sol laţĭ cu puştile cu baionetă, în mijlocul lor un c pil cu cămaşa scoasă la spate, d sculţ, cu pantaloni scurţĭ, legat în fiare.

Jandarmiĭ şĭ poliţia cîntă cuplete, ĭar copilul o refren strigă plîngînd): Mama, Duceţi-mă la mama!

Corul

L'avem cu siguranţă
Şi l ducem în instanţă,
Aceasta este drama!

Copilul

Duceţi-mă la mama!

Corul

Să-l expulzăm maĭ bine,
Căcĭ de scandal se ţine,—
Ia haĭ să-l trecem vama!

Copilul

Duceţi-mă la mama!

(Pe balconul clubuluĭ conservator apare un bătrîn şi, cînd se terminǎ cupletele, aplaudă zgomotos).

Bursuc. (cu entusiazm). Aşa a fost în totdeauna în momentele de grea cumpănă pentru această ţară. Toţi adevăraţiĭ patrioţi şĭ-aŭ dat mîna, toate neînţelegerile şi urile de partid aŭ amuţit.

(Din stînga apare ţipînd *Legea sindicatelor agricole*, o femee ciufulită şi cu cămaşa sdrenţe. Ţine cu mîna fâşiile cămăşeĭ ca să nu să vadă corpul. Pe cap coreni şi paie de grîŭ. Din dreapta apare *Legea comunală* în acelaşĭ hal şi ţipînd ca şi cea d'întîiŭ. Pe cap un chipiă de axizar.

Legea Sindicatelor Agricole. Afurisită Cameră!

Legea Comunală. Blestemat Senat!

Legea sindicatelor Agricole. Priviţi cum m'aŭ rupt d-niĭ deputaţi!

Legea Comunalŭ Uĭtaţi-vă cum m'aŭ morfoiit domniĭ senatorĭ!

LEGILE INGROPATE

(Pe aria figureĭ III din *lancier*)

Aoleŭ, aoleŭ, vaĭ de noĭ! bis
Ce maĭ bătaĭe, ce maĭ războiŭ!

Cameră şi Senat, sînt la fel, bis
Ne-a sfîşiat ca un căţel...

Aoleŭ, aoleŭ, vaĭ de noĭ! bis
Ce maĭ bătaĭe, ce tărăboiŭ!

(Cîntă fie-care cupletul şi apoĭ împreună. Es).

Maĭ mulţ literaţiĭ cu plete, redingote lungĭ, etc... purtînd suluri marĭ de hîrtie, apar din toate părţile şi intră în Teatru.

Forfecaru. Vezĭ d-le, ce vrea să zică direcţie nouă? Redeşteptarea sentimentelor naţionale. Toţi scriitoriĭ romînĭ pot să-şĭ vadă înfine operile lor reprezentate.

Tradutore. (apare trăgind după e' o roabă încărcată cu manuscrise. El apare cîntînd aria din *Boccacio*: „Cărţi bune").

Forfecaru, Ce sînt astea?

Tradutore. Apoĭ de cînd cu direcţia cea nouă, care e protectoarea lucrărilor originale, traducţiile nu se maĭ trec decît cu toptanu.

Vîntură ţară (precupeţ, apare din teatru cu un curcan în fie-care mînă). Dumnezeule... Toate se trec, numaĭ curcanii meĭ nu se joc!

(Prin dreapta spre stînga apar maĭ multe proiecte de legĭ. Femeile sînt îmbrăcate numaĭ în cămăşi şi la dreapta şi la stînga aŭ cartoane marĭ, aşa că nu se văd de loc).

Un măturător (ducîndu-le cu un băţ de la spate). La archivă! La archivă!

(Trec proiecte încet ĭar orchestra cîntă un marş funebru).

Havanescu (apare furios din stînga). Protestez! Protestez! Copiiĭ meĭ! Fetele mele! (Toate legile se grămădesc în jurul lui).

Fetele. Papa! Papa! Scapă-ne! Ne îngroapă!

Havanescu. D-le, te rog să mĭ laşĭ fetele să se bucure şi ele de favorurile deputaţilor şi de admiraţia Senatuluĭ.

Măturătorul. Ia lasă, d-le, că n'am vreme. Mă grăbesc că maĭ sînt şi altele de îngropat. (Fetele plîng zgomotos).

Havanescu. Lacrimile voastre vor fi răzbunate, văjur! D-le, să ştiĭ, că-ţĭ declar război! Mă duc să mă înarmez. (Fuge în cafeneaua Evropsky).

Măturătorul. Fă ce vreĭ, d-le, (Fetelor). Aĭ, aĭ! (Le duce de la spate spre culise. Dispar pe cînd orchestra cîntă ĭar marşu funebru, *Havanescu* se întoarce imediat, cu un samovar în braţe, din care ese fum şi uĭtîndu-se după măturător ameninţător).

(Cîntă cupletele:

HAVANESCU

Lupta mare se încinge,
Am dat foc la Samovar,
Vom vedea cine va' nvinge,
De acuma n'am habar.

Căcĭ în lupta necurmată
Samovarul e clăpîn,

El îţi schimbă dintr'odată
In prieten po păgîn.

Nicî Popov nicî Karavana
Nu e coniul cel mi rar,
Idealul e havana
Şi un ceaî parlamentar.

Azî cînd lupta se încinge
Cînd paharul e amar,
Eŭ sînt sigur c'oî învinge :
Am dat foc la Samovar.

(Strigă tare). Hoî, comisionar!
(Doi comisionarî apar bătîndu-se).

Primul comisionar. Totdeauna aî căzut peste mine!

Al doilea comisionar. Nu pot cîştiga nimic din cauza ta!

(Un sergent apare în fund).

Primul comisionar: Aidi sergentul!

Al doilea comisionar. Să cădem la pace.

I-iul comisionar. Să tratăm!

II-lea „ Daî patru?

I-iul „ Daŭ treî!

Havanescu. Comisionarî (se reped amîndoî îmbrîncindu-se. Havanescu scoate un teanc de plicuri). Aidi iute la adresă!

(Comisionarii iar se iaŭ la îmbrînceală).

Sergentul. Coî acolo?

I-iul comisionar. Să tratăm!

I-lea „ Aidi! Cît daî? (es amîndoî).

Havanescu. O să te văd eŭ, cioclu afurisit! Am să te ucid!

(Bursuc şi încă cîţi-va deputaţi şi senatorî apar şi viu în jurul luî Havanescu).

Havanescu. Bine-aţi venit! La luptă! (Le împarte havane)

Toţi. La luptă!

Havanescu. Mî aŭ îngropat toate proiectele de lege!

Toţi. Ce scandal!.

Un senator. Aşa fac D-lor. Dar ou mine nu merge! Eŭ ştiŭ una şi bună: to be or not to be!

Bursuc. Adică: beî sau nu beî!

Forfecaru. Sau: vreî, nu vreî, înghite aiasmă!

Senatoru. Cu proiectu meŭ de lege trebue să vrea, c'apoi!....

Măturătorul (se apropie) Vă salut d le senator!
Senatora (furios). Ce poftiţi?
Măturătoru. Pentru proiectu d-voastră.
Toţi. Protestăm! La luptă!
Havanescu. Cîntă: (cupletele de mai sus) Es cu toţii, (s'a făcut întuneric).

Bursuc (luĭ Forfecescu). Grozav aşĭ vrea să asist la o repetiţie la teatru. Să văd şi eŭ frăţioare, actriţele maĭ de aproape.

Forfecaru. Să mergem! O să întreb astă seară să vedem la ce oră e mîine o ropotiţie maĭ nostimă

(Din dreapta apare primadona, din stînga tenorul, apoĭ baritonul şi basul).

(Fie-care cîntă)

Tenorul.

Am ises che-an donises kera Calipso
Ego se agapo.
Primadona. Haraşo!
Ne mine vidé vide haraşo, şo! şo!
Tenoru. Ego se agapo.
Primadona. Haraşo!
Baritonul.
Dabuleche ciuşmanda! ha! ha! Iaca mo
Iaca mo Calipso
Primadona. Haraşo
Basul.
Calipso! Sultan mezat! ohos geanabet! ches!
Tenoru. Ti ine me to fes?
Basul. Sultan ches!

Bursuc. Ce-ĭ asta, domnule?

Forfecescu. Opera romînă, domnule, ce n'aĭ înţeles!

(Cîntăreţii se iaŭ de mînă şi pleacă în teatru repetînd împreună:)

Ego se agapo
Iaca mo calipso
Ti ine me to fes
ches! ches! ches!

Din dreapta şi din stînga apar îmbrăcaţi cu mantale negre, cu palariĭ mari, şi cu felinare în mînă, cîte doĭ oameni. Ei cîntă încet şi se furişează spre fund, unde dispar.

Bursuc. Conspiratorĭ!

Forfecaru. Aşi! Inspectorî şcolarî!

Bursuc. Ce face?

Forfecaru. Instrucţia fără moralitate nu face doî bani.

Bursuc. Şi?

Forfecaru. Instrucţia o garantează inspecţiile de ziuă. Dar moralitatea.

Bursuc Se 'nţelege: inspecţiile de noapte!

(Mai multe doamne elegante i domnî, cu tingirî, linguri, cuţite, furculiţe, etc. apar cîntînd cuplete).

Forfecescu. Iată o instituţie nobilă şi caritabilă: Cantinele şcolare!

(Monopolul actriţelor intră avînd două femeî la dreapta şi două la stînga; se ţin cu toţii de mijloc, fumează şi aŭ sticle de şampanie. La dreapta: Teatrul Hugo şi Opereta franceză. La stînga: Teatrul Eforieî şi Opera. Teatrul Hugo, o damă îmbrăcată în pantaloni albi şi cămaşă bărbătească, avînd pe mînă haine negre. Opereta franceză, o damă în costum scurt. Opera rochie trenantă. Teatrul Eforiei, tricoŭ cu fâşii în faţă şi la spate. Decoltată şi cu o pălărie mare pe cap).

Monopolul actriţelor (intră cîntînd).

Eŭ sunt vestitul Monopol
Ce pe la fete daŭ tîrcol
Pe la Hugo, Eforie
Soxul cel frumos mă ştie:
Toţi mă ştiŭ şi mă iubesc,
Că cu polite plătesc

Operă şi Operetă
Nobilă şi chiar cochetă
Toate vin, toate mă plac
Cînd sunt polite în frac.
Eŭ sunt vestitul Monopol
Ce pe la fete daŭ tircol. (Es).

(Din toate părţile apar copiî cchiopi. cu cîrje, ologi, carî intră în teatru jucînd, învîrtindu-se şi rostogolindu-se).

Forfecaru. Să se maî zică d-lo că'n ţara romînească nu-i totul posibil. Iată şi balet romîn!!!

(Pe terasa teatruluî apar doî clovnî. Unul cu o tobă mare şi altul cu o trîmbiţă. In mijlocul lor reprezentantul direcţieî în mare gală. La spate un imens lampion pe care stă scris cu litere colorate: „Ne maî văzut! In curînd: un vene-

de 93 ani". Clovnii cîntă sgomotos. Publicul se aduna din toate părţile şi umple scena. Intra epede din dreapta, Agiu ; din stinga Rafael).

Reprez. direcţiei. Poftiţi, d lor astă seară, Fata vîntului, nemai văzut şi nemai auzit. Toate vînturile, marea cu peştii, stacojii, midiile şi stridiile, îele şi îngeri, foc bengal şi foc de artificii, muzică şi declamaţie, spede, pistoale, şi iatagane... poftiţi, d-lor poftiţi!

Rafael. Nu vine poporul la asemenea reprezentaţii de bîlciu!

Agiu. Da! Nu vine poporu!

Rafael. Trei zeci de ani de o direcţie sănătoasă, plîus-u moaen, l'a învăţat să cultive frumosul, să-i placă numai o adevărată artă.

Toţi. Da! Da!

Reprez. Direcţiei. Poftiţi, D-lor, s'a lăsat preţurile pe jumătate (clownii fac un sgomot asurzitor).

Toţi. Nu! Nu se poate!

Agiu şi Rafael (fug printre popor, spunînd). Să nu mergem! Să crape! Să dea faliment!

Repr. Dir. Poftiţi, D-lor, gratis! gratis! (Clownii sună cît pot iar Reprez. Direcţiei svărlă în public bilete de intrare).

Rafael şi Agiu. Nu primeşte poporu pomană!

Toţi. Nu! Nu!

Rafael. M'aŭ dat afară din teatru, să-i învăţ eŭ minte.

Agiu. D-tale tot ţi a rămas ceva.

Rafael. Da mi a rămas ea, credincioasă de trei zeci de ani!

Şcoala de bele-arte (apare sărind într'un picior şi ţinută de mînă de pictor. Lui Rafael). Adio papa!

(Fuge în partea cea-l'altă).

Rafael. (Cade în braţele lui Agiu). Şi ea. M'a părăsit şi ea!

Repr. Dir. V'am dat cinci minute să vă gîndiţi. Acuma vă somez să intraţi în teatru:

Agiu. Nici morţi!

Rafael (abia ţinîndu-se pe picioare). Da! nici morţi!

Repr. Dir. Dacă-i aşa: poliţia şi jandarmi! (*Cuplete.* Mare ansamblu).

(Apar jandarmii călări pe cai de lemn şi gardiştii. Mare învălmăşeală. Fluerături ţipete şi înbrînceli. Protestări).

Bursuc. (Ce infamie, pardon!)

(Cortina.)

TABLOUL AL II-lea

Bursuc, senator	*Un ungur*
Forfecaru, ziarist	*Un evreŭ*
Fra-Diavolo	*Un grec*
Zurbagiul	*Intîiul rănit*
Spînzuratul	*Al doilea rănit*
Dantistul	*Al treilea rănit*
Un comisar	

Răniți, comisarĭ, răposați, agenți.

TABLOUL al II-lea

SCENA I

(Scena reprezintă o stradă saŭ o piaţă. Bursuc şi Forfecaru intră fugind şi găfiind. Forfecaru înainte cu capul gol, Bursuc peste cîte va secunde tot fără pălărie).

Forfecaru. Ufff! Ce oăldură!

Bursuc (apărîndu-se cu umbrela deschisă). Pardon!... Care va să zică, pardon, neică!... Ufff!.. (Se reazămă de spate).

Forfecaru. Mizerabilii!... Mi-aŭ luat nu numaĭ pălăria, dar şi ţigara de havană!

Bursuc (cu glas tare). Am să le arăt eŭ, dacă e vorba! (Şi maĭ sus) Am să'ĭ interpelez în Senat! Şi dacă n'o să-ĭ interpelez, măcar am să-ĭ întrerup! Şi dacă n'o să-ĭ întrerup cel puţin!... (Se uită de jur împrejur). De nu m'ar fi auzit cine-va!...

Forfecaru. Eĭ, şi?

Bursuc. Înţelegĭ, poate să auză guvernul, pardon!...

Forfecaru. Pardon, nu înţeleg de loc!

Bursuc. Măĭ omule, sînt disident. pardon, nu uita!

(Se aude sgomot în afară).

Forfecaru. (Plecînd). Aĭ s'o ştergem! Auzĭ că vin!

Bursuc. Eŭ aşĭ şterge maĭ degrabă o pălărie oă am rămas cu capul gol, pardon! (Es).

SCENA II

(Maĭ mulţi oameni îmbrăcaţi care în civil, care mitocăneşte, intră cîntînd în cor, descuragiaţi, obosiţi).

Cuplete pe aria din „La Poupée"

Sîntem bătuţi, sîntem pe dric
Nu maĭ putem nimio!
Sîntem pîrliţi şi sîntem raşi
La roată traşi!

Sîntem pe dric, sîntem pîrliţi
Ca vaĭ de noĭ, stălciţi
Sîntem şi tunşi, sîntem şi unşi,
Bătuţi şi raşi !

SCENA III

(Fra-Diavolo ese din pămînt. E înbrăcat cu fustanelă; are pistoale la brîŭ; capul şi manta luĭ Mefisto şĭ pălăria luĭ Fra-Diavolo).

Fra-Diavolo. (Se plimbă furios). Ce însemnează asta; Kakohrononaki !

Zurbagiu. Sîntem pe dric, Măria Ta! Ne-a dat tava !

Fra-Diavolo. (Ridicîud mîinile) Hiii !... şi naţiunea n'a răsuflat încă!...

Spînzuratu. Ne-a dat căţeaua!.,. Ne a dat la manej !...

Fra-Diavolo. Da ce n'a răsuflat naţiunea, more diavole ?... Unde sunt căpăţînele de miel ? Unde e dantistul partidului ?...

Dantistul. (Cu un mare cleşte la subsoară) Prezent, Măria ta !

Fra-Diavolo. Unde ţi-e ştiinţa dantistule? Arată-ţĭ motivu !

Dantistul. (Arată cleştele) Poftim motivu, Măria-ta ! De azĭ dimineaţă şi pînă acum am operat 200 garniturĭ : dar geaba !...

Fra-Diavolo, Nu'ĭ adevărat... Dacă aĭ operat, unde e corpul delictuluĭ? Aratăm corpul delictuluĭ!...

Dantistul. Uitaţivă Măria ta ! (Iĭ arată nişte fălcĭ de om). Unora le-am scos fălcile cu totul !

Fra-Diavolo. Ufff !... Par'că maĭ resuflă naţiunea ! Acuma înapoĭ cu toţĭ la luptă şi aşteptaţĭ ajutorul din partemĭ.

Toţĭ. (Pleacă abia tărîndu-se cîntînd ultima strofă din cuplete).

Fra-Diavolo. (Flueră în degete).

(Un alt fluerat în frunză îĭ răspunde din culise).

Un comisar. Ce aţĭ poruncit, Măria Voastră ?

Fra-Diavolo. Să înainteze legiunea străină !

Comisarul. De urgenţă (Ese).

Fra-Diavolu. Acum orĭ nicĭ odată, precum a spus celebrul Garibaldi la Termopile; orĭ noĭ să învingem, orĭ opoziţia să moară.

SCENA IV

Comisarul intră urmat de un Ungur, un Ovreĭ, un Grec, etc.

Comisarul. La ordine, Măria ta!

Fra-Diavolo. Trimite'ĭ la luptă conform instrucţiilor primite.

Comisarul. Vino încoace lanoş!

Ungurul . . . Iştene!

Comisarul. (Ii dă o hârtie). Ia carta si dute repede la vot după cum ţi-am spus.

Ungurul. No iştene! asta este tot ca ghincolo! Ungur votează la loc de Olah! Eljen! (Aruncă pălăria 'n sus şi ese).

Comisarul. Chir Leibule! Vino!

Ovreiul. Domn comisar, va rog să nu spulzaţĭ pi mine; iu nu sint siţialist!

Comisarul. Nu e vorbă de expulzare! Na, ia carta asta şi dute la vot fără vorbă multă.

Ovreiul. Domnu comisar, mare bichirie ai făcut la chir Leibu! Dacă iu aro drept să votez asta vra să zică che iu am pumuntinire! De acuma la iu chiamă Leibulescu. (Ese jucînd).

Comisaru. Poftim şi d-ta chir Iani! Ştiĭ ce aĭ de făcut?

Grecul. Lasa che stio iou maĭ bine ca dimiata! Ego votezo rogulat de ţinţisprezeţe ani si sub tote guvernele!

Comisarul. Dacă 'ĭ aşa fuga! Da ştiĭ să daĭ fuga grecule?

Grecul. Ma me pare reu, domnu comisari; am fost la Larisa! (Ese).

(Comisarul şi cu ceĭ l'alţi îi urmează).

SCENA V

(Zurbagiu, Spînzuratu, Dantistu intră gîfîind).

Zurbagiu. Ie prăpădu ăl mare, Măria ta!

Fra-Diavolo. V'am trimes chiar acuma legiunea streină!
Voci. Geaba! Vaĭ de noĭ! Ne-a dat gata!
Fra-Diavolo Dacă 'l aşa să daŭ lovitura cea mare! Inainte infernul! Inainte rezervele invizibile! Miĭ de bombe, miĭ de dracĭ şi miĭ de răposaţĭ!

Cuplete pe aria din „Robert Diavolul“

Duium de răposaţĭ
Din cimitirul Bellu,
Din gropĭ sculaţĭ
Şi onoarea ne salvaţĭ,
Căcĭ a sunat apelu;
Veniţĭ votaţĭ!
Duium vestit şi încercat din vechĭ vremurĭ,
Primeşte-ţĭ azĭ carta de alegător,
In preajma urneĭ mute să nu tremurĭ.—bis.
La vot, la vot, la vot!
Eu îţĭ sînt protector! Eu îţĭ sînt protector!
Duium de răposaţĭ,
La urnă alergaţĭ!

(Morţiĭ es din morminte înfăşuraţĭ în giulgiurĭ. Tunete, fulgere, întuneric).

Zurbagiu. Aoleo, Măria ta, ce făcuşĭ? Uite a înviat şi Napoleon I şi Galibardi şi Mahomet!...
Fra-Diavolo. Eĭ?...
Zurbagiu. Păĭ... ăştia sînt streinĭ şi nu aŭ drept de vot.
Fra-Diavolo. Ieştĭ un dobitoc! Dacă aŭ votat streiniĭ ceĭ viĭ, adică streiniĭ ceĭ morţĭ de ce n'ar avea drept de vot?
Voci. Aşa ie!
Fra-Diavolo. Şi acuma (cu ton de comandă): Pe căprăriĭ!.. înainteee!... marrrş!...

(Toată lumea se pune în mişcare şi ese).

SCENA VI

(Bursuc şi Forfecaru se arată de după culise).
Bursuc. Am murit, pardon!
Forfecaru. De ce?...

Bursuc. A înviat şi soacra mea, am văzuto!

Forfecaru. Te-aĭ înşelat; femeile n'aŭ drepturĭ electorale!

Bursuc, O fi, neică, dar pe cînd trăia, răposata, D-zeŭ s'o ierte, avea vot şi pentru mine!

(Se aude sgomot).

Forfecaru. Şterge o că vin!

Bursuc. Am şterso, pardon! (Se retrage în culisă).

SCENA VI

(Se aude un mare zgomot, lovituri, ţignale, vaite, apoĭ o mulţime speriată dă fuga din dreapta şi traversează scena eşind prin stînga. Apoĭ o grupă de răniţi legaţi la cap, la mîinĭ, etc).

Cuplete pe aria „À Saint-Lazare“ de Bruant.

De la Tunarĭ acum venim
Cu mîna ruptă,
A fost pîrjol, a fost sublim,
Cumplită luptă.

Cetaşiĭ lor ne-aŭ prăpădit,
Jachet ne arse,
La cap. în spate, în sfîrşit,
La metatarse.

Nicĭ la Smîrdan nu fu aşa
De crud spectacol,
Scăparăm din trista belea
Ca prin miracol!...

Adio crucĭ de tibişir
Şi chinorosul!
Le făcu mult maĭ abitir
Năbădăiosul!

1-iul rănit. Nu s'a maĭ văzut aşa luptă d-le colonel!

2-lea rănit. Adică noĭ n'am maĭ văzut, d-le general!

3-lea rănit. Ce nu s'a mai pomenit în ţara romînească: Colonelî şi generalî căzuţî pe cîmpul de luptă!

1-ul rănit. Mie mi-aŭ spart capul pînă la creerî! Se văd creeri, d-le!

2-lea rănit; Mi se pare că te lauzî!

3-lea rănit. Acuma să mai zică duşmanii că n'aî creerî!

2-lea rănit. Mie mi-aŭ scos toţî dinţiî! Ce durere, domnule!

1-ul rănit. Te-o fi durut dar în pungă, că dinţiî eraŭ de la dantist!

3-lea rănit. Domnilor, să nu uităm ziua de astăzî ca pe o zi de luptă mare; iar ca niştc braví luptătorí ce sîntem, propuí ca să luăm o hotărîre eroică!

2-lea rănit. Sînt cu sufletul în mijlocul vostru (vrea să plece).

1-ul rănit (apucîndul de haină). Unde te ducî?... Ce fel, ne laşî?..

2-lea rănit. Laşî nu pot fi printre voî!

3-leo rănit. Am spus că astăzî, acuma chiar trebue să luăm o hotărîre eroică...

2-lea rănit (vrînd să plece). Dacă ie vorba să se facă baloiuj eŭ mă abţin..,

3-lea rănit (ţinindu-l de haină). Propuí, d-lor, ca să... ne retragem în corpore!

Toţi. Bravo! Da! da!

2-lea rănit (înălţîndu-să) Iar eŭ care nicî odată nu m'am dat înapoî oînd a fost vorba de sacrificiŭ, mă puî în fruntea voastră.

(Es cu toţii. Al 2-lea rănit în cap şi cîntînd ultimul cuplet).

Cortina

ACTUL AL III-lea

PERSONAGIILE

Gardistul
Popescu, deputat
Bursuc senator
Cerșetorii de indigenate
Kalimeraki deputat patriot
O mască, ocultă
Stegărescu
Mamelucii
Piticul
Moderatul
Un ușier
Sfinxul

Don Bizeț, dantmaestru din Karlăsbad
O baletistă ne echilibrată
Ciuciu } *tineri programiști*
Penciu }
Tribunul
O voce
Un călugăr caterisit
Un călugăr din Sibiu
Un călugăr macedonean
Suflerul

ACTUL III

Scena înfăţişază Camera Deputaţilor. La ridicarea cortinei, Moderatul stă culcat pe o bancă şi sforăie. De afară se aude sgomot de voci. *O voce: In Numele Naţiunei, declar că sînt inviolabil! Altă voce: Treci la apel!*

Intrarea deputaţilor

(*Gardistul* intră tîrînd pe *Popescu*, deputat, în incintă. Popescu, în cămaşe de noapte înfăşurat în plapumă, cu scufă de noapte pe cap, vroieşte să convingă pe Gardist, citindu-i Constituţia).

Popescu. ... în adevăr, Constituţia zice...

Gardistul (îmbrîncindu-l). Nu mi-o citi, că ţi-o aplic!

Popescu. Şi totuşi, legiuitorul constituant a făcut din Constituţie...

Gardistul. Ce costituţie? Par'că eu nu ştiu că acuma e fricţiune? Las' că vă frec eu! Să mai poftiţi fraicart!

Popescu. M'ai sculat cu o oră mai 'nainte. Şi 'n ce costum! Nu m'ai lăsat măcar să mă ascund după deget. Un mare bărbat, al cărui nume mă fac forte să-l citez la rigoare, a zis: *Mors ultima ratio...*

Gardistul. O fi! Ţi a murit ultima raţă! Şi mie mi-au murit anul ăsta toate găinile, fapt pentru care am să deschid o societate de aviculturâ cu firma „La găinăria comunală". (Iese).

(Afară se aude sgomot. Intră mai mulţi gardişti, aducînd alţi deputaţi. Un deputat e numai în vestă, altul în cămaşe, al treilea tot aşà. Scena se umple).

Un senator deputat

(Senatorul Bursuc intră, împrîncit de Gardistul de mai sus).

Bursuc. Dar înţelege, omule, că comiţii o adevărată eroare judiciară.

Gardistul. Aşà am orden. Să aduc pĕ domniĭ deputaţi pardon la şedinţă.

Bursuc. Dar înc'odată'ţi spuiŭ: eŭ nu sînt deputat... Sînt senator!

Gardistul (rîzînd). Poftim! Ce mi e Baba Rada, ce mi-e Rada Baba! Cît are pe zi un deputat?

Bursuc. 25 de leĭ.

Gardistul. Şi un senator?

Bursuc. Tot 25.

Gardistul. Apăĭ! Fă bunătate, Domnule senator, şi te angajază ca deputat. (Iese).

Cerşetoriĭ de indigenate

(In momentul acesta se aud de afară nişte acorduri de „harmonică" şi patru voci cîntînd jalnic pe aria *La sérénade du pavé*).

Cerşetoriĭ de indigenate
E un veac de cînd aşteptăm,
Biete suflete dezolate,—
Incotro oare s'apucăm?

Nicĭ în car şi nicĭ în căruţă,
Nicĭ străinĭ şi nicĭ pămînteniĭ,
Pe noĭ mereŭ toţĭ se asmuţă,
Noĭ sîntem răĭ, sîntem vicleniĭ!

Aibĭ mil' onorat' adunare
C'am îmbătrînit tot cerşind
O frăţească îmbrăţişare)
Ce n'o vedem venind) bis

Cerşetoriĭ de indigenate. (ţinîndu-se de mîiniĭ, — tabloŭ de cerşetoriĭ, intră sfioş.) Face-văţĭ milă şi pomană... Cu ce v'o lăsa inima... Un indigenat.

Kalimeraki. (deputat, strigă) Ohi, morè ! Ti ine aftò, brè ? Na se dosso ena indidzenaki ! (arută pumnul) Fora !

Deputaţii.... Uşier, dă-i afară ! Avem chestiuni vitale la ordinea zilei. (Cerşetorii se retrag cîntînd strofa finală, zoriţi de uşieri).

Dragoste cu sila

O mască. (intră speriată din stînga. *Stegărescu*, care vrea cu orî-ce preţ s'o sărute, se ţine dupe ea. Stegărescu, cu plete, cu bluză de uvrier, strigă din răsputeri).

Stegărescu. Domnişoară, te iubesc!

Masca. Fugi de-aicî că te cîrpesc !

Stegărescu. (căzînd în genunchi în faţa ei) Deschide-mi caşcavalul inimei tale!

Masca. Ci înţelege, omule, că mă compromiţi, îmi faci poziţia dificilă....

Stegărescu. Totuşi, dac'ai vrea să fii proprietatea mea..

Masca. Ţi-am mai spus că nu vreau să aparţiu unui om care ar face din mine o proprietate colectivă !

Stegărescu. Fii proprietatea mea individuală, acordă-mi concesia exploatărei solului şi a subsolului, — căci te-aşi iubi opt ore pe zi, cu repaoz duminical...

Masca. (ironic) Mersi. Şi cu impozit progresiv !

Stegărescu. O noapte 'ntreagă te-am urmărit la balmascat la Eforie...

Masca. Şi am crezut că, refugiindu-mă aicî, în Cumeră, voiu scăpa de amorul dumitale inoportun. (Ruşinoasă) M'aşi fi refugiat la Senat, dar domnii senatorî sînt un dezastru pentru măscî...

Stegărescu. (duios) De ce nu vreî să încheiăm o alianţă ?

Masca. Pentru-că, ţi-o repet, eu ţiu la respectarea formelor legale, iar dumneata vreî să-mi fii stînga....

Stegărescu. Dar îţi jur că voiu respectà calea legală ce voi lua. Eu nu sînt anarchist. Numai aceia umblă cu bombe...

Masca. Lasă, că şi dumneata eştî destul de bombastic !

Stegărescu. De ce nu vreî să dai jos masca ? De ce vreî să rămîi ocultă ?

Masca. Secret profesional !

Stegărescu. Nu fi burgheză...

Masca. Nu face pe prolotarul...

Stegărescu. Te implor!

Masca. Eşĭ! (către deputaţi:) Domniĭor, luaţi-l de pe mine că mă omoară!...

Stegărescu. (în elan amoros) Eştĭ idealul meŭ, femeie! Tu-mĭ deschizĭ o lume nouă! (In timpul cît Stegărescu declamă, Kalimeraki vine cu o mătură şi începe să l lovească pe la spate, pînă ce oboseşte tot el, iar Stegărescu continuă:) Lasă-te de prejudiţiĭ, bre omule! Adoră-mă fără ură, fără părtinire şi fără Nădejde! (In vremea asta, Kalimeraki obosit cade la pămînt).

Masca. Dumnezeule, sînt pierdută! Nu este nimenĭ să mă salveze? (desperată:) Başibuzuoĭ şi mameluci, unde sînteţĭ?

Mameluciĭ

(Apar Mameluciĭ în număr de treĭ. Imbrăcaţĭ turceşte, cu pistoale la briŭ, cu ţatagane 'n dinţĭ. E se reped la Stegărescu, il înhaţă pe sus şi-l duc între culise. Apoĭ se 'ntorc să vadă dacă maĭ aŭ ceva de făcut. Deputaţiĭ cad în genunchĭ, strigînd:)

Deputaţiĭ. Alb la alb! Alb la alb!

Mameluciĭ. (satisfăcuţĭ, vin la rampă şi cîntă pe aria *Toreador.*)

Spălînfînţaţĭ
Toţĭ tac de odată
Toţĭ tac deodată.
Oare-ce s'a întîmplat?

Umflă-l, cară-l arde-l!
Prinde-l, tunde-l, rade-l!
Tava!
Brava!
Frumos am triumfat!

Vin mameluciĭ,
Mameluciĭ vin,
Vin mameluci,
Başibuzuci.
Şi nu uĭta, o june-adolescent,

Că dînșiĭ te sucesc
Și te cotroplesnesc
Fo-fe urgent
Și te cotroplesnesc !

(Cu iataganele la umăr, pe cînd orchestra și corul cîntă strofa finală, ĭes.. Masca primește defilarea mamelucilor salutînd militărește).

Ședința

Bursuc. (ridicîndu-se) Asta vă este pardon Camera? Noĭ senatoriĭ am fost totdeauna acuzați că tratăm cu Morfeu. Apoĭ, să spun drept, par'că e maĭ multă animație la noĭ decît aicĭ. Eŭ pîn'acuma n'am auzit nicĭ un discurs. (Pauză. Moderatul sforăie tare) Poftim! Așĭ jurà că sînt la Senat ! (maliție, către loji) dacă sexul frumos n'ar fi așa de frumos reprezentat ! (către galerie :) Și tribuna publică, n'am ce zice !

Piticul. (intră repede, cu buzunarele pline de hîrtiuțe) Aĭ da mult dumneata să auzĭ un discurs substanțial ?

Bursuc. Firește că da,

Piticul. Să poftești atuncĭ ! (Deputațiĭ ocupă locurile) Domniĭ meĭ ! Maĭ întîĭŭ declar că voĭŭ fi foarte scurt..

Vocĭ. Bravo !

Piticul. La anul... (caută hîrtiuțele din toate buzunarele, pînă se oprește la una). La anul 1821...

Vocĭ. Vino maĭ încoa. Lasă-l pe Tudor ! Maĭ apropie-te !

Piticul. De ce nu-mĭ dațĭ pace ? Eŭ nu sînt avocat. Eŭ sînt un biet pitic ! La anul... (același joc cu hîrtiuțele) La anul 1848...

Vocĭ. Maĭ ! Maĭ încoace ! Vino la alte deraiărĭ, la deraiarea de la Bîrnova !

Piticul. De ce nu-mĭ dațĭ pace ? Eŭ nu sînt avocat ! La anul (același joc cu hârtiuțele) La anul 1866...

Vocĭ. Încă ! Nu abuzà de răbdarea poporuluĭ ! Te vom țintui la stîlpul infamieĭ !

Piticul. (urlînd, țipînd, bătînd furios cu pumnul în masă) Respectați-mĭ cel puțin copilăria ! Eŭ nu sînt avocat ! (Liniștit) Am să vă citesc ceva foarte de actualitate, ceva urgent, o ultimă oră. Vă rog ascultațĭ... (Se face tăcere) Este o operă modernă, a căreĭ importanță nu poate scăpa nimănuĭ. (Pauză. Citește :)

„Visul Maĭcei Domnuluĭ!“ (Pauză. Citeşte:)

„Bucură-te ceea-ce multe bucuriĭ aĭ dat lumiĭ. Bucură-te prea lăudată acoperitoarea şi folositoarea noastră. Bucură-te stăpînă, sceptrul împăraţilor celor bine credincioşi. Bucură-te liman neviforat şi nădejdea celor desnădăjduiţi!! „Bucură-te diurnă, bucură-te tantiemă, bucură-te program fără realizare, bucură-te iarba fiarelor, bucură-te pivniţă, bucură-te demon, bucură-te caşcaval...

Bursuc (cîntînd bisericeşte) Doamne mituieşte, Doamne mituieşte, Doamne mituieşte...

Piticul. Eŭ nu sînt avocat! Cînd veţi avea şi D-v. capitalul meŭ, atuncea să cîntaţi. (Continuă citirea:)

„Bucură-te scăparea şi mîntuirea păcătoşilor şi a celor săraci şi streinĭ. Bucură-te dulceaţa cea plină de desfătare.“ Bucură-te inviolabilitate, bucură-te bilet de liber-parcurs, bucură-te decret de disolvare, bucură-te chinoros, bucură-te cumul, bucură-te 1821, 1848, 1856, 1864, 1888, bucură-te fir neîntrerupt, bucură-te...

Bursuc. Asta e curat turnul luĭ Babel..,

Popescu. Ba e curată turbare.

Bursuc. Atunciĭ e turnul luĭ Babeş.

Piticul. (supărat) Eŭ nu sînt..

Toţiĭ. (în cor) .. avocat!

Bursuc. Aşa nu vă înţelegeţi niciĭ pînă mîine. Maĭ bine puneţi chestiunea la vot.

Voci. La vot! La vot!

Piticul. Pun la vot „Visul Maĭcii Domnuluĭ“.!

Popescu. Dar nu maĭ sîntem în număr!

Piticul. Nu face nimic. Domniĭ uşieriĭ vor fi aşa de amabiliĭ, ca să voteze şi dumnealor, Poftiţi, domnilor uşieriĭ, votaţi,—căci nu maĭ trăim în epoca fanariotă a privilegiilor (Plînge) Generaţiiĭ mariĭ, răposaţi iluştriiĭ.. Garibaldi (plînge tare) Doctorul Drasoh... (mai tare plînge) Napoleon (plînge formidabil) Uuu! Săracu Napoleon! Napoleonache, Napoleonică (urlă) Mazepa, Heliogabal, Traian, Papa de la Roma, toţiĭ aŭ luptat, împreună cu Tudor-Vladimirescu, ca să sfărîme privilegiile!.. Poftiţi, domnilor uşieriĭ, votaţi.., (Merge de votează, şi iese)

Moderatul

(In tot timpul cît s'aŭ petrecut scenele de pîn'aci, Moderatul a dormit. Uşierii daŭ cu ochii de el).

Un ușier. (strigîndu-i la ureche de mai multe ori) Domnii deputați sînt rugați să poftească la vot! (Moderatul doarme) Discuțiunea este deschisă! (Moderatul sforăie) Aveți cuvîntul! (Moderatul sforăie mai tare. Pauză. Nedumerire).

Un ușier. (își îndulcește vocea) Nu poftiți o tratație?

Moderatul. (sculîndu-se buimăcit) Tratative? Visez ori mă fac? Tratative, dulci tratative! (cîntă)

Un vis frumos e visul meŭ,
Părea că toți tratam mereŭ,
Un cabinet s'a fost deschis,
Erà, erà.,. un frumos vis!

(Cu entusiasm) Tratați, vă conjur, dar tratați... cu moderațiune!

Un ușier. Poftiți o șampanie?

Moderatul Nu, e prea violentă. Cevà mai moderat.

Un ușier. O gazoasă...

Moderatul Cevà mai moderat.

Un ușier. O cafea....

Moderatul. Tot e prea.

Un ușier. Atunci... un rahat!

Moderatul. (supărat) Mie nu-mi plac violențele de limbagiŭ!!

Tratativele

Piticul, (intră, avînd sub braț portofele de diferite culori și mărimi) Domnilor, am aici mai multe portofele, pe care aș vrea să le repar. Nu că sînt vechi, dar aŭ mare nevoie de nițică remaniare...

Toți, Portofele? Și mie! Și mie! Unu mare! Unu roșu! Unu cu chele! Unu inamovibil! Unu pe viață!

Moderatul. (repezindu-se și dindu-i pe toți la o parte) Moderațiunea mea pîn'aci merge! Dacă e vorba de portofel, îl maniez eŭ!

Piticul. Dumneata? Dar ce, ești calfă de pielărie? Unde ai mai slujit? Ce știi să faci?

Moderatul. Eŭ fac de toate, dar cu moderațiune. Cum văzurăți, am luat adineaori parte la luptele politice...

Bursuc. Da, am văzut... (sforăind) Horrr-horrr!

Moderatul. Cînd am avut putere, am muncit mult... pentru repaoz.

Piticul. N'am nimic de zis asupra validării titlurilor, dar...

Moderatul. Dar...?

Piticul. Dar ştiţi dumneavoastră...

Moderatul. Ştiu, dar.., cu moderaţiune...

Deputaţii. Noi nu ştim nimic.

Piticul. Ştiţi... nu ştim ce crede...

Deputaţii. Cine?

Piticul (misterios) Sssst!

Moderatul. Sssst! Aveţi puţintică moderaţiune!

Deputaţii. Interpelez să mi se spuie cine este acel mare necunoscut...

(Toţi vin la rampă. Misterioso).

Piticul. (lugubru în mijlocul lor) Nu ne putem pronunţa înainte de a şti ce vrea şi El...

Deputaţii. Care El?

Piticul. (solemn) El!

Deputaţii. (solemn) El!

Popescu. (solemn în parodic) El!!! (Natural) Dar care „El“?

Piticul. Sssst! El,... Sfinxul, El... Arbitrul Situaţiei, El... Vigurosul cu cîrjă pentru bătrîneţe... Căci ştiţi bine: eu nu fac comerţ pe seama mea, — eu sînt în comanditä. Trebuie să ştiu ce zice şi asociatul meu. Să ascultăm dar.

Sfinxul

(Se aude un clopot solemn. Tremollo la orchestră. Toţi rămîn în extaz. Din tavan coboară încet-încet un schelet uman. Tunete. Fulgere. Orchestra cîntă în surdină o arie funebră. Toţi cad în genunchi. Schelctul se lasă încet pe pămînt, stă un moment în mijlocul furtunei şi al consternării generale, apoi tot încet se ridică 'n sus. Extazul dispare. Furtuna încetează. Orchestra tace).

Bursuc (făcîndu-şi cruce) Pronunţatu-s'a Sfinxul?

Moderatul. Da, adică... ştii... cu moderaţiune...

Piticul. Fiu n'am înţeles nimic...

Popescu. Vezi dacă nu eşti avocat!

Bursuc. Par'că zise: ă-hă! (afirmativ).

Piticul. Mie 'mi păru că zise: (negativ).

Moderatul. Ba, spuĭŭ drept, eŭ cred c'a zis... (îndoĭos).

Bursuc. Asemenea chestiĭ grele nu se pot descurca decît în secţiĭ.

Voci. In secţiĭ! In secţiĭ!

Moderatul. Tratativele vor urma la bufet! (ies).

Don Bizeţ

(Pauză. Se aude din culise cîntînd).

Şi fincă-că
Pentru-că
Te-am iubit,
Dorule iha-ha,
Tocmaĭ din
Karlăsbad
Am sosit, —
Dorule iha-ha!

Don Bizeţ (intră 'n scenă. Este îmbrăcat în frac peste cămaşe ţărănească cusută cu arniciŭ roşu. Joben în cap. In picioare ciorapi. Bastonul pe umăr, ghetele atîrnate de capătul bastonuluĭ. In cealaltă mînă o boccea. Pune bocceaoa jos şi scoate un evantaiu. Aĭurisit tramcal! De-acuma 'ncolo, să ştiţi că mă daŭ la uluclupet! Inchipuiţi-vă ce mi sĕ 'ntîmplă:

Eranu sănătos-zdravăn, cum mă ştiţi: mîncam la fitece masă o schimbea, o tuslama dĕ burtă, o ciorbă dĕ cap-dĕ puiŭ-dĕ mĭel-dĕ oaĭe, o ĭalnie de mînătîrcĭ, o jigodie dĕ berbec bătut, — cînd... ce să vezĭ? Maĭ mulţi pretenĭ îmĭ vîră 'n cap că am tignafes şi că trebuie să mă caut.

C'o fi, c'o păţi, că-ĭ sucită, că-ĭ învîrtită, — nu şi nu că să plec la Karlăsbad!

Eŭ, ca ăla, nicĭ pĕ icĭ nu-mĭ trecea că e la mijloc un ce deplumatic. Mĭ-am luat geamantanu (arată bocceaoa) şi am plecat-o,—n'aşĭ maĭ fi apucat să plec!

Poftim: om bun-zdravăn, să te ducĭ să mănîncĭ broaşte la Karlăsbad!

Ce gîndiţi eă mĭ-a tras sufletul?

M'a pusără la ştrudăl, domle, pînă mĭ-a ieşit sufletu!

Noroc că tot eĭ s'a căitără! (ţanţoş) A văzutără că nu merge fără mine. Unu e Dom Bizeţ, săracu!

M'am pomenit că-mĭ bate o depeşe, precum că „vino 'nc'ată că ne prăpădim!“

(Satisfăcut) Adică ce credea dumnealor? Că merge fără Bizeţ? Eŭ sînt sufletu lor!

Sînt dantmaĭstru dĕ douăzecĭ dĕ anĭ. Am început cu arfonistele la Franzelaru şi n'a fost *complect* fără mine. Eram, ce-ĭ drept, şi maĭ lejer în tinereţe! Acuma zice că e o matmazelă de n'o poate ichilimbră nicĭ un dantmaĭstru, şi şĭ-a adusără aminte dĕ mine ĭar!

Am plecat din Karlăsbad,—şi ĭată mă-s la post. Maĭ cu tramcalu, maĭ pĕ jos, maĭ încălţat, maĭ dĕscălţat, am sosit la ţanc. (Uĭtîndu-se prin prejur) Da' nu văd matmazela.

(Apare Baletista. Ea vine ca o apariţie. In mînă ţine un gaz. Face graţii în faţa luĭ Don Bizeţ şi se opreşte).

Don Bizeţ (transportat, cade 'n genunchĭ şi şĭ împreună mîĭnile). O!!! (Cîntă cu transport şi cu gorgoane:)

Cînd îţĭ văd gîtu spălat
Şi mărgeanu rĕvĕrsatu,
M'aşĭ băga la tine-argat, of!

Baletista (se apropie de Don Bizeţ, îl înfăşoară 'n gaz, pe cînd Bizeţ, zdrobit, se lasă 'nvins). Omphale şi Hercul! (Cîntă pe aria *Les plumes de paon:*)

Iubitul meŭ Bizeţ,
Dantmaĭstrul meŭ isteţ,
Ah, ah!
Ah, ah!
Dantmaĭstrul meŭ isteţ!
Tu viĭ din Karlăsbad,
Iubite camarad,
Ah, ah!
Ah, ah!
Dar eŭ o să te rad!

In mintea ta socoţĭ
Să mă echilibrezĭ,
Dar te desfid să poţĭ

Să mă echilibrezĭ
Ah, ah!
Ah, ah!
Prea tare, zău, te crezĭ!

Don Bizeț (Care a urmărit cu gesturĭ din ochĭ și din toată figura cîntecul Baletistei, o imploră). Matmazèl! Orĭ-cine aĭ fi, dă-mĭ voie să te, ichilimbrez!

Baletista. Toată viața mi s'a spus că sînt dezechilibrată. Dar uite, vina nu e a mea. Vina este că niciodată n'am încăput pe mîinĭ bune. Acuma audză mĭ-a-duce un echilibrator de la Karlsbad...

Don Bizeț. (mîndru) Eŭ sînt ăla!

Baletista. De oălcat, oalo bine; numaĭ se pretinde că nu merg prea în tact Ce zicĭ dumneata, domnule danț-maistru?

Don Bizeț, Eŭ zic să încercăm. (Către orchestră) Domnule țapălmaistru, te rog, un cadepatru.

(Orchestra cîntă *pas-de-quatre.* Baletista pornește, iar Don Bizeț îĭ ține tactul) Zzz! Zzz! Zzz! Și 'nc'odată iar așà! (Figura a doua. Don Bizeț, grațios ca ursul pe ploaie, ia pe Baletistă de mînă și dantează cu ea).

Baletista. (smuncindu-se) Asta e pas-de-quatre, omule? Par'că sînteın la complect!

Don Bizeț. Imĭ pare răŭ de afront! Eŭ am învățat să joc la șalon, nu glumă. Cumătru Niță Abondans are al treilea șalon din Bucureștĭ.

Baletista. O fi; dar eŭ nu mă „ichilimbrez" cu orĭ-cine. Dant-maisterĭ ca dumneata... *berechet!*

Don Bizeț. Cer cuvîntu, madam, dacă e vorba pă aia. Apăĭ astea sîntără dantурĭ? Eŭ știŭ dantурĭ patrrriotice, nu fleacurĭ d'alea. Vreĭ să te fac un ceardaș acuma? (Orchestra cîntă ceardașul. Don Bizeț îl joacă cu frenezie. La urmă ia de mijloc pe Baletistă și, într'un vîrtej, ics din scenă).

Tinerii-programiștĭ.

(Intră programiștiĭ tinerĭ. Eĭ sînt bătrînĭ, chelĭ, cu perucĭ, cu gulere marĭ, ca la 1848. Intră cîntînd:)

Și erà un grup,
Și-avea un program,

Programul ideĭ,
Ideile... moft!
Cîntă cocoşule,
Scoal' de joacă, moşule!

(Merg şi se aşează 'n bănci).

Ciucĭu. Eŭ cred că trebue să ţinem categoric: *aut-aut!* Orĭ ne daŭ reformele ce cerem...

Penciu. ... Orĭ nu ni le daŭ.

Ciucĭu. *Aut-aut!*

Penciu. Ca un minimum de reformă, noĭ tinerii programiştĭ cerem votul universal...

Ciucĭu. Saŭ cel puţin colegiul unic...

Penciu. In tot cazul, nu admitem niaĭ mult de treĭ colegiĭ...

Ciucĭu. Cel mult patru!

Penciu. Şi cu reprezentarea majorităţilor.

Ciucĭu. *Aut*,..

Penciu. *Aut!*

(Se aude uşierul strigînd; „Domniĭ deputaţĭ sînt rugaţĭ să poftească 'n Adunare! Poftiţi în adunare, domnilor deputaţĭ!“ Ciucĭu şi Penciu se aşează bine la locurile lor).

Ciucĭu. A venit momentul, acum orĭ niciodată, să arătăm ce putem!

Penciu. Europa are ochiĭ aţinţiţĭ asupra noastră!

Ciucĭu. Să nu uităm: *aut*...

Penciu. *Aut!*

(Deputaţiĭ reintră în şedinţă).

Piticul. Domnilor! Avem la ordinea zileĭ chestiunea rîmătorilor noştri. Cred că sunt interpretul acesteĭ onorabile Adunărĭ, dacă voiŭ spune că rîmătoriĭ noştri sunt nişte adevăraţĭ martirĭ aĭ trihineĭ...

Voci. Jos Trihina! S'o vestejim cu cea din urmă energie!

Piticul. Trihina, domnilor, această plantă exotică, vine din Apus.

Popescu. Atuncea cum atacă pe rîmătorĭ pe la Nord?

Piticul. Exportul fiind dar închis, deschidem... discuţiunea. Cere cine-và cuvîntul?

Ciucĭu. (luĭ Penciu). Cred că a venit momentul. Vorbeşte tu.

Penciu. (luĭ Ciucĭu). Momentul e solemn. Cere tu cuvîntul.

Piticul. Domnilor, un mare savant englez a spus de mult: cin' se-amestecă 'n tărîţe...

Popescu. Se umple pe mîini.

Piticul. Vă rog, v'am mai spus că nu sînt avocat, E o chestiune vitală, dacă mă pot exprimà astfel cînd e vorba de propriii noştri rîmători. Studiînd harta Europei în mărime naturală, aflăm că cea mai bună şuncă de l'raga se produce în Romînia...

Popescu. Vă rog, nu uitaţi că culmea torturei este a bate... cîmpii.

Piticul. Eŭ vă asigur, că atunci cînd mi am propus să aduc înaintea domniilor voastre afacerea rîmătorilor, fără deosebire de culoare, nu m'am gîndit nici un moment să fac personalităţi...

Tribunul

(De afară se aude sgomot. Huĭdu eli. Fluerături. Urale. Geamuri cad sparte. In Cameră emoţiune. Prin fundul Camerei trec în fugă ga diştĭ fluerînd, soldaţi, bătăuşi).

Tribunul. (cu o pălărie mare, cu pelerină, cu un snl de hîrtii la subţioară, intră violent în mijlocul tumultului. Se urcă la tribună. Este primit cu urale şi aplauze).

Cetăţeni ai Capitalei! Bandele regimului v'aŭ măcelărit! Tiranul (arătînd spre Pitic, care se ascunde la spatele Moderatului) aŭ sfîşiat Constituţia!!

Toţi. (în uimire) A!

Tribunul. Iată, o am aci, sub mantà, — pentru-că eŭ port şi mantà, (violent) nu ca dumnealor! (Scoate de sub mantà o carte fără scoarţe, ruptă, sfîşiată).

O voce din sală. Trăiască tribunul poporului! (Aplauze pe ştenă).

Tribunul. (după ce salută graţios pe cetăţeanul din sală). Toţi mă iubesc... în princip! Dar ştiţi ce s'a întîmplat afară? Cetăţenii cari voiaŭ să vie aci aŭ fost împiedecaţi cu sila şi cu jandarmi. Afară domneşte Anarhia! Şi ştiţi care este cauza? Poporul a aflat că un pitic a devastat un magazin de pîelărie şi a furat mai multe portofele, pe care le-ar fi împărţit pe la favoriţi... Poporul a venit aici, în Dealul Mitropoliei, ca să prindă pe inculpat, care s'a refugiat în chiliile călugărilor. Călugării l'aŭ afumat ca să fugă, şi se crede că el se găseşte aici...

Bursuc. (scoţînd pe pitic de la spatele Moderatuluĭ...) N'o fi dumnealuĭ?

Moderatul. (Piticuluĭ) Repede! Daĭ treĭ?

Piticul (necăjit) Nu daŭ! *Petit bonhomme vit encore!*

Bursuc. Îl recunoaşteţĭ?

Tribunul. Tocmaĭ. Devastatorul de portofele!

Moderatul. Şi vroiaĭ să mă trateziĭ cu portofele răpite fără un pic de moderaţiune? Aĭ noroc că sînt părinte de familie!

Toţĭ. Să-l umflăm! Să-ĭ votăm o moţiune! Să-l executăm!

Călugării

(Toţĭ se reped la Pitic. Piticul vrea să scape. El dă fuga să iasă prin dreapta. Dar din dreapta îĭ ĭese 'n drum un călugăr).

Piticul. (teʻorizat de apariţie, se dă înapoĭ cu groază. Cîntă pe aria *Călugărul*).

Călugărul din vechĭul schit,
Pe care l'am caterisit,
Mă urmăreşte nencetat, —
Călugărul m'a blestemat!

(Toţĭ se reped din noŭ la el. Piticul vrea să fugă prin stînga. Alt călugăr îĭ ĭese 'n cale).

Piticul. (maĭ îngrozit, dă înapoĭ. Cîntă:)

Călugărul de la Sibiŭ,
Pe care l'am ucis de viŭ,
Din groapa luĭ a înviat,—
(Cade 'n genuchĭ) Călugăre, eŭ n'am trădat!

Deputaţiĭ vor din noŭ să-l gonească. Piticul vrea să fugă prin fund. Din fund apare alt călugăr).

Piticul (de astă dată plictisit)

Călugărul din loc uĭtat,
Pe care eŭ l'am fabricat,
Imĭ şade 'n drum ca un Sultan —
Călugărul machedonean.

Toţĭ. Trăiască Sultanul!